। શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ ।

।। ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય નમઃ ।।

પટેલ સામજી લખમણ નારાણપુરવાળાના નામથી છપાઇને જાહેરમાં બહાર પાડેલી એક પાનામાં બંને બાજુ અને અડધા પાનમાં એક બાજુ એવી રીતે દોઢ પાનામાં છપાયેલી તારીખ ૩-૧૧-૮૨વાળી એક પત્રિકાનો

સણસણતો જડબાતોડ જવાબ

સંવત ૨૦૩૯ ઈ. સ. ૧૯૮૩

લેખક અને પ્રકાશક

પટેલ ગોપાલજી સોમજી ભગત

ગામ કચ્છ શ્રી રવાપરવાળા, તાલુકો નખત્રાણા, કચ્છ.

। શ્રીસ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ ।

॥ ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય નમઃ ॥

પટેલ સામજી લખમણ નારાણપુરવાળાના નામથી છપાઇને જાહેરમાં બહાર પાડેલી એક પાનામાં બંને બાજુ અને અડધા પાનમાં એક બાજુ એવી રીતે દોઢ પાનામાં છપાયેલી તારીખ ૩–૧૧–૮૨વાળી એક પત્રિકાનો

સણસણતો જડબાતોડ જવાબ

સંવત ૨૦૩૯ ઈ. સ. ૧૯૮૩

લેખક અને પ્રકાશક

પટેલ ગોપાલજી સોમજી ભગત

ગામ કચ્છ શ્રી રવાપરવાળા, તાલુકો નખત્રાણા, કચ્છ.

ભાઈશ્રી, તમોએ તમારા નામથી છપાવેલી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના પહેલા પેરેગ્રાફની શરૂઆતમાં જ લખો છો કે શ્રી કચ્છ કડવાપાટીદારમાંના શ્રીસ્વામીનારાયણના અનુયાયીઓને ઉદ્દેશીને જે લખ્યું છે, તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે ભાઈશ્રી અમોએ તમોને જોયા તેમજ જાણ્યા નથી, તેમજ તમો કોણ છો તે પણ અમો જાણતા નથી. તમારા નામથી છપાયેલી પત્રિકા તમોએ પોતે જ લખીને છપાવી છે કે તમારા કોઈ વિઘ્નસંતોષીઓએ છપાવી છે? કે તમોને કોઈએ ભોળા હૃદયના સમજીને તમારા ભોળપણનો લાભ લેવા કોઈકે તમોને હોળીનું નાળીએર બનાવીને તમોને જગતમાં અળખામણા બનાવવા માટે તમોને છેતરીને તમારી સાથે વિશ્વાસઘાત તો કર્યો નથીને? કારણકે જગતમાં સ્વાર્થી, લુચ્ચા અને બદમાસ લોકો પોતાનું ધાર્યું સિદ્ધ કરવા માટે પોતાને તો જાહેરમાં બહાર પડવાની હિંમત જ ન હોય એટલે બીજી કોઈપણ વ્યકિતને કોઇપણ જાતનાં પ્રલોભનની લાલચમાં લલચાવીને બલિદાનનો બકરો બનાવે છે એવું એવું તો તમારા સાથે બન્યું તો નથી ને? કારણકે અમોને તમારા લખાણ ઉપરથી જણાય છે કે આવું લખાણ તમારા પોતાના મગજથી લખાયું હોય તેવું અમોને જરાપણ જણાતું નથી. કારણકે આવા સામાજિક ઐતિહાસિક બાબતનું જેને જરાપણ જ્ઞાન ન હોય અને તેને ઢંગધડા વગરનું લખાણ લખીને બાફી નાખે તો તેવા માણસને જગતમાં મૂરખ તો ઠીક પણ મૂરખાઓનો સરદાર જાણે છે. અને તેવા માણસો વજૂદ વગરનાં લખાણો લખીને પોતાની અકકલનું જાહેરાતમાં લીલામ કરે છે. અને તેવા માણસો જગતમાં ગધેડા બનીને લીધા દીધા વગરનો ખોટો ભાર ખેંચે છે. તો તેવા માણસોમાં અકકલ કેટલી હશે? ભાઈશ્રી, આ તો મેં એક દૃષ્ટાંત આપેલું છે તેમાં જો ઉપર લખી હકીકત જો તમોને બંધ બેસતી આવતી હોય તો તેવી પાઘડી તમારે માથે પહેરી લેવાની જરા પણ જરૂર નથી. હંમેશાં દૃષ્ટાંત વગર સિદ્ધાંત બેસતો નથી માટે લખવું પડયું. તમો પોતે મૂરખા છો કે ગધેડા છો તેવો તમોને મારે કહેવાનો કોઈપણ ઈરાદો નથી. તમોએ અમારુ કાંઈપણ બગાડયું નથી તેમજ તમો અમારા કોઈ દુશ્મન હો તેવું પણ નથી અમોને પત્રિકામાં તમારું નામ છે એટલે અમારે ન છૂટકે તમારું નામ લઈને સંબોધવું પડે તે સ્વભાવિક જ છે. અમોને માત્ર એટલું જ દુ:ખ થાય છે કે તમારા જેવા નિર્દોષ ભાઈને કોઇકે ગમે તે પ્રકારની ખોટી અગર સાચી એવી લાલચ આપીને તમોને અળખામણા કરવા કદાચ સંડોવ્યા હોય તો તેનું અમોને દુ:ખ થાય છે. તમારી લખેલી પત્રિકાની પાછળના પડદા પાછળ ભૂજ મંદિરના નાત જાતની પંચાયત કરવાવાળા સાધુઓ હોય અગર અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમાંના શ્રીસ્વામીનારાયણ ધર્મ પાળવાવાળામાંથી કેટલાક સમાજદ્રોહી ભાઈઓ હોય એમ બંનેમાંથી કોઈપણ હોય અગર બંનેના સાથ સહકારથી તેમજ સલાહથી તમોએ પત્રિકા છપાવી હોય એવું અમોને જણાય છે. કારણકે ઉપર લખેલા બંનેમાંથી જ આવા ઈતિહાસીક બાબતનું ખોટું અને ઠગારું જ્ઞાન તમોએ મેળવ્યું હોય એવું અમોને જણાય છે. તમોને કોણે સાચી ખોટી સલાહ આપી અને તેની સાચી હકીકત શું છે તે તમો જાણો. અમો જાણતા નથી આ તો અમારી માત્ર શંકા છે.

ભાઈશ્રી, તમારી લખેલી દોઢ પાનાની પત્રિકાના પહેલા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે કેટલાક સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના અનુયાયી કડવા પાટીદારના ભાઈઓ તરફથી કહેવામાં આવે છે કે ભૂજ સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને હલકી જાતની ગણી વ્યવહાર કરવામાં આવે છે તેવું જણાવી જ્ઞાતિના ભાઈઓને ભૂજ સ્વામીનારાયણ મંદિર અને સાધુ પ્રત્યે અભાવ પેદા થાય તેવું ઉશ્કેરણીજનક વાતાવરણ પેદા કરી રહ્યા છે. એમ જણાવો છો. તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે અમોને ભૂજ મંદિર અને તેમાં પધરાવેલા દેવ તેમજ મંદિરમાં રહેતા એવા ગણ્યા ગાંઠયા થોડાક જ માન્યવંતા પૂજ્ય સંતો કે જેના પ્રત્યે અમોને ખૂબ માન છે અને તેવા સાધુઓ અમારા પૂજ્ય અને વંદનીય છે. તો તેવા સાધુઓ કેટલા અને તેનું ઉપજેશું? તો તેવા માત્ર થોડાક જ સાધુઓને છોડીને કે જેઓ બીજાઓ નાતજાતની પંચાત કરવાવાળા ખટપટીઆ સાધુઓ છે જેને કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને આજે લગભગ ૮૦ થી ૯૦ વરસ થયાં એક હલકી જાતની ગણી જાહેરાતમાં વગોવી તેના સાથે એક હલકટભર્યું તેમજ ઓરમાયું વર્તન આજ દિવસ સુધી પોતાની શીરજોરીના જોરે એક સરખું ચલાવી અને કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને હેરાન પરેશાન કરી હજારો રૂપિયાના ખોટા ખરચામાં ઉતારીને પાયમલ કરી નાખ્યા છે. જેના પુરાવારૂપે તેવા સાધુઓના હસ્તલેખીત અસલ

કાગળો તેમજ અસલ સહીઓવાળા કાગળો અમારી ફાઈલે મોજુદ છે અને હાલમાં જે ઉશ્કેરણી જનક જે વાતાવરણ કરી રહ્યા છે તેઓ બીજા કોઈપણ નથી પણ ખાસ ભૂજ મંદિરમાંના કેટલાક ખટપટીઆ સાધુઓ જ કરી રહ્યા છે તે સાફ દિવા જેવી વાત છે. તેથી ભૂજ મંદિરમાંના એવા ખટપટીઆ સાધુઓ સાથે અભાવ પેદા થાય એ તો સ્વભાવિક જ છે. અને તેમાં નવાઈ જેવું કાંઈ પણ નથી. ભુજ મંદિરના ખટપટીઆ સાધુઓનાં હાથનાં કર્યાં હૈયે વાગ્યાં તો તેમાં બીજાઓ શું કરે ? તેવા સાધુઓએ કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સાથે વિચાર, વાણી, અને વર્તનથી કેવો વર્તાવ કર્યો છે તેના કાળાં કૃત્યોને લેવા તથા પાટીદાર સમાજના લગભગ બધા જ ભાઈઓ જાણે છે. હમણાં તાજેતરમાં ગામ શ્રી દયાપુરમાં સાધુપ્રેમી અને સમાજદ્રોહી એવા શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમાંના કેટલાક ભાઈઓ અને કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજના સમાજ પ્રેમી ભાઈઓ વચ્ચે આપસમાં ભૂજ મંદિરના કેટલાક સાધુઓએ આપસમાં એક બીજાઓમાં ઉશ્કેરણીજનક વાતાવરણ પેદા કરી કરાવીને ઝગડા કરાવ્યા અને તેવા ઝગડાના પરિણામે હાલમાં તેઓના ઝગડાનો મામલો કોરટમાં ચાલે છે. ભૂજ મંદિરમાંના કેટલાક ખટપટીઆ સાધુઓએ ભૂતકાળમાં સંવત ૧૯૮૪ની સાલ પછી કચ્છના ભૂજ ચોવીશીના લેવા પાટીદાર સમાજમાં આપસમાં ઝગડાના ગણેશ માંડ્યા. જેના પ્રત્યાઘાતોના પવન તે વખતે શ્રી સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયમાં તેમજ વિદેશમાં ઈંગ્લાંડ આફ્રિકા વગેરે દેશોમાં ફૂંકાયો એવું તે વખતે સાંભળવામાં આવ્યું હતું. તેવા ઝગડાઓ વરસો સુધી ચાલ્યા આખરે નિમિતે શાંન્ત થયા અને તેવા ઝઘડાના પુરાવારૂપે ભુજમાં એક સમાજ અને એકજ સંપ્રદાયમાં બે મંદિરો થયાં આ છે ભુજ મંદીરમાંના કેટલાક ખટપટીઆ સાધુઓનાં કર્તવ્ય.

Year: 1927-28

ભાઈશ્રી, તમે ભુજ મંદિરના ખટપટીઆ સાધુઓના ફંદામાં જો ફસાઈ જશો તો તમોને જયારે કર્તવ્યનું ભાન થાશે ત્યારે તમોને પસ્તાવો થયા વગર રહેશે જ નહિ, જુઓ અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમાંના કેટલાક ભાઈઓને ભુજ મંદિરના સાધુઓએ પોતાની જાળમાં ફસાવી લીધા છે. અને એવા ભાઈઓ પોતાના સમાજને તરછોડીને ભુજ મંદિરના સાધુઓના પોપલા અને વેવલા બનીને સાધુઓના સાગરીતો બન્યા હોય તેવું જણાય છે. પણ તેઓ હાલમાં ભૂલી ગયા લાગે છે કે ભૂતકાળે અને વર્તમાનકાળે એમ વરસોથી પાયમાલ કરીને જે મુમના તરીકેનો ઈલ્કાબ આપીને જાહેરમાં ફજેતી કરે છે તેનું જ્યારે તેઓને જાણ થાશે ત્યારે પસ્તાવો થયા વગર રહેશે નહિ. જો કે તેવા ભાઈઓ જાણતા છતાં હજી ઊંઘે છે. અમારા સમાજમાં એક વખતે ભૂતકાળે આગેવાન હતા તે ભાઈઓએ સમાજમાં બેસી ભુજ મંદિરના ખટપટીઆ સાધુઓ સાથે કેટલો વિરોધ કરેલ છે જે ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે આપણા સમાજે કોઈપણ જાતનો વહેવાર કરવો નહિ તેમજ ભુજ મંદિરના સાધુઓને આપણા સાતે ગામમાં ચર્ચા બંધ કરવા વગેરે જોરદાર વિરોધના કાગળો લખીને સમાજના આગેવાન ભાઈઓની સહીઓ કરી કરાવીને તેની કોપીઓ ભુજના સાધુઓ ઉપર મોકલી આપેલ છે. તેવા ભૂતકાળે આગેવાન ગણાતા ભાઈઓએ પોતાના હાથથી કાગળો લખેલ, જેની હસ્તલેખીત કોપીઓ અમારી ફાઈલે મોજૂદ છે તો તેવા કેટલાક ભાઈઓ હાલમાં ભુજ મંદિરના સાધુઓને વરાડે ચડયા છે. તેઓને જ્યારે ફરી ફટકો પડશે ત્યારે સમજશે. ભાઈશ્રી વળી તેવા ભાઈઓએ સમાજમાં બેસી કેવું વર્તન કર્યું છે તેનો પુરાવો ગામશ્રી દયાપુરના મંદિરમાં મૂર્તિઓ પધરાવવાની પ્રતિષ્ઠા નિમિત્તે યજ્ઞ કરવો તેમાં સલાહ સૂચનની આપ લે કરવા ભુજ મંદિરમાંના સાધુઓ પાસે દયાપુર ગામના ભાઈઓ લગભગ ૬ થી ૭ વખત ગયા હતા પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓએ દરેક વખતે એક જ હઠાગ્રહ પકડયો કે જો લેવા અને કડવાના બેય રસોડાં જુદા થાય તો જ દયાપુરમાં યજ્ઞ થાય અને જો બે રસોડાં લેવા અને કડવાંના જુદાં ન થાય તો યજ્ઞ થાય નહિ. એનો અર્થ એ થયો કે ભુજ મંદિરના સાધુઓ હજી સુધી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને એક હલકી વર્ણની ગણીને લેવા અને કડવાનો એક રસોડો કરવો નહિ. અને લેવા તથા કડવાને એક જ પંકિતએ ભેગા બેસીને કોઈ પણ રીતે જમાડવા નહિં માટે બે રસોડાં કરવાં એવો જોરદાર હઠાગ્રહ કર્યો એટલે ગામશ્રી દયાપુરના કચ્છ કડવા પાટીદાર શ્રી સ્વામીનારાયણ ધર્મ પાળવાવાળા ભાઈઓએ સાતે ગામમાં રહેતા શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ શ્રી સ્વામીનારાયણ ધર્મ પાળવાવાળા ભાઈઓને સંવત ૨૦૩૭ ના માગસર વદ ૯ ને મંગળવાર તારીખ ૩૦-૧૨-૧૯૮૦ ના રોજે ગામશ્રી દયાપુર મધ્યે રાત્રે ૯ વાગે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં જ સભામંડપના હોલમાં એક સામાન્ય સભામાં હાજર રહેવા બોલાવ્યા. એટલે સાતે ગામના ઉપરોકત ધર્મ પાળવાવાળા ભાઈઓએ આવી સામાન્ય સભામાં હાજરી આપી. એટલે સમાજ-

ની સભાનું કામકાજ સમાજના પ્રમુખ સાહેબની આજ્ઞાથી શરૂ થયું. ચર્ચા વિચારણાને અંતે સમાજે સર્વાનુમતે એવું નકકી કર્યું કે ભૂજ મંદિરના સાધુઓ જો આપણી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને એક હલકી વર્ણની ગણીને જો બે રસોડા કરવા માગતા હોય તો આપણે તેમાં સહમત થવું નથી. અને ભુજ મંદિરના સાધુઓ જો આપણી મ ગણીને સહમત ન થતા હોય તો આપણા સમાજની સ્વમાનની રૂએ આપણા અને સાધુઓ વચ્ચે આ પ્રશ્ન ન પતે ત્યાં સુધી ભુજ મંદિરના સાધુઓના હાથની ભીની રસોઇ આપણા સમાજમાંના કોઇપણ ભાઈ અગર બેનોએ જમવી નહિ. તેમજ આપણા સમાજના કોઈપણ ભાઈઓએ ભુજ મંદિરના સાધુઓના રસોડે જમવું નહિ. એવો સમાજમાં સર્વાનુમતે ઠરાવ થએલ તેનું માત્ર એક જ કારણકે આપણી આ લડત ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે ચાલુ છે. તો તેવા ઠરાવને ટેકો આપવા રૂપે સમાજનાં બેઠેલા એક ભાઈ ઊભા થઈને એવું બોલ્યા કે ભૂજ મંદિરના સાધુઓ તેમજ ભૂજ મંદિર સાથેનો વ્યવહાર સદંતર બંધ કરી આપવો. પરંતુ તેવું સમાજને ઠીક ઉચિત ન લાગતાં ફકત ભુજ મંદિરના સાધુઓની હાથની બનાવેલી ભીની રસોઇ આપણા સમાજમાંના કોઈપણ ભાઇએ જમવી નહિ એવો પાકો ઠરાવ સર્વાનુમતે થયો. પરંતુ તેમાં કેટલાક ભાઈઓમાંથી એક ભાઈ આરંભે શૂરા બની જોરશોરથી બોલ્યા કે ફકત ઠરાવ કર વાથી કામ થાશે નહિ. તો આજની સમાજે કરેલા ઠરાવનું પરિપૂર્ણ પાલન કરવા આપણે સૌ ભાઈઓએ શિક્ષાપત્રી જેને ભગવાનની વાણી અને સ્વરૂપ છે તેવી શિક્ષાપત્રિના સોગંદ સાથે પ્રતિજ્ઞા કરવી અને આજ ભગવાનના મંદિરમાં ભગવાનની સામે બેસી સોગંદ લેવા અને પ્રતિજ્ઞા કરવી કે જયાં સુધી ભુજ મંદિરના સાધુઓ આપણી સમાજની માંગણીનો સ્વિકાર ન કરે ત્યાં સુધી આપણી આજની સમાજે જે ઠરાવ કરેલ છે તેને પરિપૂર્ણ પાલન કરવા માટે આપણે આજે બધા ભાઈએ એ એકી અવાજે શિક્ષાપત્રીના સોગંદ લેવા અને પ્રતિજ્ઞા કરવી કે આપણા સમાજમાંનો કોઈપણ ભાઇ આપણા સમાજના આજના ઠરાવનું જો પરિપૂર્ણ ચુસ્તપણે જો પાલન કરે નહિ તો તેવો ભાઇ સમાજદ્રોહી ગણશે અને સમાજ સાથે વિશ્વાસઘાત કર્યો છે તેથી વિશ્વાતઘાતી બનશે. માટે આજની સમાજની સભામાં બેઠેલા સર્વે ભાઈઓએ સમાજના આજના કરેલા ઠરાવને માન આપવા સાથે પરિપૂર્ણ પાલન કરવા સૌએ હાથ ઊંચા કરી એકી અવાજે ઠરાવને માન્ય રાખવો. એવી સોગંદવિધિ કર્યા પછી સૌ ભાઈઓ સમાજની સભાનું વિસર્જન કરી સૌ પોત પોતાને ગામે અને ઘરે ગયા.

ભાઈશ્રી જે ભાઈએ સમાજમાં ઊભા થઈને જે સોગંદ લેવરાવ્યા અને પોતે પણ લીધા તેવા ભાઈ તો પ્રતિજ્ઞા લેતી વખતે તો એવા તો આરંભે શૂરા બન્યા કે જાણે આ ભાઈ હવે સમાજને ઉગારી લેશે કે ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે મળીને ઉતારી પાડશે તેનું ભાન તેવા ભાઈને જરા પણ થયું હોય તેમ જણાયું નહિ અને આખરે તેવા ભાઈઓ પોતાની લીધેલી પ્રતિજ્ઞાને નહી (પાળી) શકવાથી તેઓ પાછા પડયા. જેથી સમાજના સમાજદ્રોહી તથા વિશ્વાસઘાતી બન્યા. જગતમાં ડાહ્યા. ત્રણ પ્રકારના છે. ડાહ્યા, દોઢડાહ્યા અને અખતર ડાહ્યા તો તેવા ભાઈયો સમાજમાં ડાહ્યા તો રહ્યા નહિ અને પાછળના જે દોઢ ડાહ્યા અને અખતર ડાહ્યા એમ બે ઇલ્કાબો રહ્યા તો તેમાંથી પાછળના બે ઈલ્કાબમાંથી જે ઠીક લાગે તે ઇલ્કાબ લે તેમાં અમારે જરાપણ વાંધો નથી. ભાઈશ્રી તેવા ભાઇઓ તો ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે શરૂઆતની જેમ વરતવા લાગ્યા. તેથી સમાજે વિચાર કર્યો કે આપણા ભાઈઓમાંથી જે ભાઇઓ એ ઠરાવનું પાલન નહિ કરતાં ઉલટી સમાજની એકતાને તોડે છે અને એકતાને તોડાવે છે. તો સમાજે તેવા ભાઈઓને સમાજમા બોલાવીને સમજાવવા જોઈએ. એટલે સમાજે ફરી તારીખ ૨૫–૩–૧૯૮૧ના રોજે દયાપુર મુકામે શ્રી સ્વામીનારાયણના મંદિરમાં ભેગા થવા આમંત્રણ આપ્યું. પણ તે વખતે એવું બન્યું. કે જેઓ સાધુઓના સાગરીતો બની ગયા હતા તેવા નાના મોટા બધા ભાઇઓ પોત પોતાના ગામડેથી આવી ગયા અને તેઓએ એવું નક્કી કરેલ હોવું જોઈએ કે આપણને સમાજે બોલાવ્યા છે એટલે આપણે સમાજમાં જવું અને જો સમાજ આપણને આપણે લીધેલી પ્રતિજ્ઞા અને સમાજના ઠરાવનું પાલન કરવાનું કાંઈપણ કહે એટલે આપણે એકી અવાજે સમાજમાંથી ઊઠીને સમાજનો ત્યાગ કરી આપણા ઘર ભેગું થઇ જવું. જોઈએ કે સમાજ આપણને શું કરી નાખશે તેવા ઘમંડી વિચારો સાથે કેટલાક ભાઈઓએ સમાજનો ત્યાગ કર્યો.

એટલે બાકીના સમાજમાં બેઠેલા સમાજ પ્રેમીભાઈઓએ વિચાર કર્યો કે જે ભાઈમાં સમાજની રજા વગર પોતાના ઘમંડી વિચારો સાથે સમાજમાંથી ઊઠી ગયા તેવા ભાઈઓએ સમાજનું અપમાન કર્યું કહેવાય. અને સમાજના ઠરાવને ઠોકર મારી તેનું પાલન કરેલ નથી તો તેવા

ભાઈઓએ સમાજ સાથે વિશ્વાસઘાત કર્યો છે જેથી સમાજદ્રોહ તરીકે સમાજમાં જાહેર થાય તે સ્વભાવિક જ છે. હવે તેવા ભાઈઓ પોતાના ઘમંડી વિચારોને લઈને સમાજમાંના કેટલાક નબળા મનના જે ભાઈઓ હતા તેઓને ઉંધુંચતું સમજાવીને સમાજની એકતા તોડાવીને પોતાનું સંખ્યાબળ તેને વધારવા લાગ્યા જે ભાઈઓ ભૂતકાળે સમાજમાં બેસી એવા ઠરાવો કરેલા કે ભુજમંદીરમાં જમવું નહિ.

વળી કેટલાક હલકા મનના એવા ભુજ સાધુઓના વેવલા અને પોપલા ભાઈઓ એમ કહે છે કે દીઠી દીઠી તમારી સમાજડી અમે તો ભુજ જાશું અને ભુજના સાધુઓનું પણ ખાશું તમારાથી અને તમારી સમાજડીથી જે થાય તે કરી લેજો. ભાઈશ્રી આ મારા ટૂંકા લખાણનો સાર એટલો જ આવા ધર્માંધ અને ધર્મઢઠા ભાઈઓને ભુજ-મંદીરના સાધુઓએ ભેઠમાં કેવા પથ્થરા ભરાવ્યા છે કે તેઓને જો સામાજિક શિખામણ આપવા જાઓ તો ઉલટા અવળું બોલે તેવા ભાઈઓ પોતે કઈ જ્ઞાતિના છે તેની જ ખબર નથી તો બીજું શું જાણશે. તેવાઓને તો એક પેટની જ પડી છે પણ સમાજની તો નહિં જ. ભાઈશ્રી તેવા ભાઈઓ સમાજ સાથે વિશ્વાસઘાત કરી, સમાજદ્રોહી બની સમાજને તદ્દન બેવફા નિવડયા છે. બેવફા વિષે એક કવિએ કહ્યું છે કે :

બેવફા થઈ એકને જવું બીજે એ પાપ છે, એ પાપનો બદલો ભયાનક ઈશનો ઈન્સાફ છે. હવે તેનો ઈન્સાફ તો ભગવાનને કરવો રહ્યો છે. અભિમાન કોઈનું રહ્યું નથી અને રહેશે પણ નહિ. ભગવાન બધાનો બેલી છે પણ એક અભિમાનીના બેલી ભગવાન થયા નથી અને થશે પણ નહિ.

ભાઈશ્રી તમારી લખેલી દોઢ પાનાની પત્રિકાના બીજા પેરેગ્રાફમાં જણાવો છો કે તમારી જ્ઞાતિને હલકી જાણી કયો વહેવાર થયો ? અને થાય છે તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે ભાંઈશ્રી તમો કાંઈ નાનાં છોકરાં તો નહિ જ હો. આપ બરાબર જાણો છો કે આજે વરસોથી ભુજમંદિરના સાધુઓ વચ્ચે અને કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓ વચ્ચે પંકિતભેદનો જોરદાર ઝગડો ચાલે છે જેના ઢોલ ખૂબ જોરસોરથી હજી સુધી વાગી રહ્યા છે તેની તમોને શું હજી ખબર નથી ? શું તમો તેનાથી અજાણ છો કે જગતને બેવકુફ બનાવો છો. અને અકકલ હોંશીયારીનો ઈજારો એક તમો એજ લીધો હોય તેવું તમો કદાચ સમજતા હશો તો તમો ભીંત ભુલ્યા છો ? ભાઈશ્રી તેનો તાજેતરનો પુરાવો ગામશ્રી દયાપુર ગામે મંદિર તૈયાર થઈ ગયું અને લગભગ ત્રણ વરસ સુધી ભગવાન પાટ ઉપર પધરાવેલા રહી ગયા તેનું મૂળ કારણ ભુજમંદીરમાંના કેટલાક સાધુઓની હઠીલાઈથી મોડું થયું અને તેવી હઠીલાઈ અવળચંડાઈ માત્ર બે રસોડા માટેની જ હતી તેનું કારણ કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને હલકી જાણી એક રસોડો અને એક પંકિત કરવા ન જ આપવી એ જ વ્યહવારનો વાંધો છે. તેમજ ભુજમંદિર પર તા. ૨૫-૨-૮૧ના રોજ દ્વિશતાબ્દી ઉત્સવ ઉપર રસોડામાં સ્વયં સેવકો માટે કેટલાકની જરૂર છે તેની માંગણી માટેનો સમાજ તરફથી પત્ર લખેલ. તેનો જવાબ ભુજમંદિર તરફથી તા. ૪-૩-૮૧ના રોજ જાવક નંબર ૧૧૫/૮૧ નો મલ્યો સમાજને તેમાં ભુજમંદીર તરફથી જણાવેલ છે. કે તમારો પત્ર મલ્યો. રસોડામાં સ્વયં સેવકોની માંગણી બાબત અહિના સર્વે હરિભકતો તથા સંતોને પુછતાં તમોને રસોડાની સેવામાં તેમજ રસોડાની લગતી કોઈબી સેવામાં તમોને લેવામાં નહિ આવે. આ બાબતમાં તેમાં તમો અજાણ છો કે બેવકુફ બનાવો છે તે છતાં. તે પછી સમાજ ભુજ ગઈને સાધુને કહ્યું કે દ્વિશતાબ્દી ઉત્સવ સમગ્ર સતસંગનો છે તો તેમાં રસોડાની લગતી સેવામાં કેમ મનાઈ કરો છો તો તે ન થાય તો માઈક પર-મૌખીક-જાહેર કરી દે જો કે રસોડા બાબતમાં પંકિત-ભેદનો સવાલ નથી કડવા લેવા. એકજ પંકિતએ બેસી પ્રસાદ લેવા ના. તો પણ ભુજના સંતોએ ચોખ્ખી મનાઈ કરી કે માઈક પર એલાઊન્સ નહિ થાય તો તે છતાં તમો-લખો છો કે ભુજમંદિરમાં તમોને કઈ જાતનો ભેદભાવ થાય છે. ભાઈશ્રી લેવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓ સાથે અમારે કોઈપણ જાતના મતભેદ નથી અને ભવિષ્યમાં થવાનો પણ નથી આતો ભુજમંદિરના સાધુઓ તો રામ જાણે કેટલા ભવનું વેર હાલમાં કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સાથે લઈ રહ્યા છો ? અને રામ જાણે શું કમાણીનો પોટલો બાંધી લેવાનો છે ? તે ભગવાન જાણે. ભાઈશ્રી ભુજમંદિરના સાધુઓએ હજુ સુધી પોતાનાં કાળજાંને કુણાં કર્યાં નથી અને કરવાના નથી અને કદાચ કર્યાં હશે તો અમો જયાં સુધી નજરો નજર ન જોઈએ ત્યાં સુધી અમો માનવાના પણ નથી જો ભુજ ચોવીશીની લેવા અને કચ્છ કડવા પાટીદાર ભાઈઓની અને લેવા પાટીદારની સાંખ્યયોગી બેનો અને કચ્છ કડવા પાટીદારની સાંખ્યયોગી બ્હેનોની જાહેરાતમાં એક પંકિત કરે અને કોઈપણ જાતનો

જરાપણ ભેદભાવ ન રાખે તો તેને અમો નજરો નજર જોઈએ ત્યારપછી અમો તે બાબતનો ફરીથી વિચાર કરીએ બાકી ખુણેખાંચાની એક જ પંકિતને અમો માંનવાના નથી. ભાઈશ્રી તમો લખો છો કે તમારી જ્ઞાતિને હલકી જાણીને કયો વહેવાર થયો છે અને થાય છે તો તે બાબતમાં વિશેષમાં જણાવવાનું કે ભુજમંદિરમાંના કડવા અને લેવા સાધુઓની એકજ પંકિત છે તેવું જણાવો છો તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે કદાચ ભુજમંદિરમાં લેવા કડવાના સાધુઓની એકજ પંકિત તેથી તમો ફુલાઈ જતા હો તો ફુલાઈ જવાની જરાપણ જરુર નથી તમો ભૂજ મંદિરના કડવા, લેવા, સાધુઓની એક પંકિત જણાવો છો તો તેવી પંકિત લેવા અને કડવા પાટીદાર સમાજમાંથી થએલ સાંખ્યયોગી બાઈઓની હજી સુધી શા માટે એક પંકિત થઈ નથી જેની તમોને પણ ખબર છે તો લેવા કડવાની સાંખ્યયોગી બાઈઓની એક પંકિત કયારે થાશે અને શા કારણથી હજી સુધી નથી થઈ તે જણાવશો કે?

ભાઈ શ્રી તમોએ ભૂજ મંદિરમાંના કડવા લેવા સાધુઓની એક જ પંકિત જણાવી. પણ લેવા કડવાની સાંખ્ય યોગી બાઈઓની એક પંકિતનું પત્રિકામાં શા માટે જણાવ્યું નથી? જો તમો તેનું કારણ ન જણાવો તો અમો તમોને જણાવીએ કે આ બધું છે ભૂજ મંદિરના ખટપટીઆ સાધુઓના હાડની હઠીલાઈ નહિ તો બીજું શું છે? તે અમોને જણાવશો કે આવા ભૂજ મંદિરમાંના સાધુઓના હાડના હઠીલાઓના અને અવગણંડાઈના આધારો જોઈએ તેટલા છે. ભૂજ મંદિરમાંના સાધુઓએ તમોને અને તમારા જેવાઓને પોપલા અને વેવલા સમજીને તમારા હાથથી આવી દોઢ પાનાંની પત્રિકાનાં પાની આ છપાવીને તમોને ખુશામતીઆ તરીકે જાહેર કરે. અગર જાહેર કરતા હોય તો તેને તમો જાણો. અમો તેમાં જાણતા નથી. ભાઈ શ્રી તમોએ આવી દોઢ પાનાની પોગલી પત્રિકા છપાવીને અમારા સુતેલા સંકલ્પોને તમારી ઉશ્કેરણી જનક ઉનાઈઓથી જાગૃત કર્યા છે જેથી તેના જવાબ રૂપે અમારે ન છૂટકે ખોટી રીતે (પિષ્ટ પોષણ) કાગળનાં પાનાં ચિતરવાની જરૂર પડી છે. જેથી તમોએ જ અમોને ભૂજ મંદિરમાંના સાધુઓની જેમ હવેથી હેરાન–પરેશાન કરવારૂપ ગણેશ માંડયા છે તો તેવા ગણેશની ઘટીકાઓ અમારે સહન કરવાની સાનુભૂતીમાં તમો સહમત થશો કે નહિ? કે અમારે જ સહન કરવાની રહેશે. અમોએ તો તમારી વજૂદ વગરની પત્રિકાના જે જે જવાબો આપ્યા છે તે સો એ સો ટકા સત્ય છે તેમ તમારે વાંચી વિચારીને ન છૂટકે માની લેવું પડશે. અને તેના જવાબોની લખામણી તેમજ છપામણી ખરચ તદ્દન તમારે શીર તમારી જવાબદારી છે તેની નોંધ લેશો. કદાચ તમો ભવિષ્યમાં અમોને એમ કહેશો કે અમોએ તમોને કયારે કહ્યું હતુ કે તમો અમારી છપાવેલી પત્રિકાનો છપાવીને જવાબ આપો. શા માટે જવાબ આપવાની તકલીફ લીધી. એવું કદાચ તમારું માનવું હશે તો તેના જવાબમાં અમો તમોને સાફ શબ્દોમાં જણાવીએ છીએ કે તમોએ અમોને તમારી પત્રિકાના પહેલા પેરેગ્રાફમાં કચ્છ કડવા પાટીદાર ભાઈઓને ઉદ્દેશીને આવું ખોટું અને નાપાયાદાર લખાણ લખીને છપાવીને જાહેરાતમા મૂકવાની તમોને શી જરૂર હતી? હમણાં જેમ ચાલતું હતું તેમ ચાલવા દેવું જોઈતું હતું. લોકમાં કહેવાય છે કે ચોર હોય તે ઉતાવળીઓ થાય તો તેવી લોકવાણીને તમારે શીર લેવાની શી જરૂર હતી? કોઈ સૂતેલાને જગાડવો તો તેનું પરિણામ ભોગવવા તૈયાર રહેવું જોઈએ તેમાં અમો શું કરીએ?

ભાઈશ્રી તમો તમારી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના ત્રીજા પેરેગ્રાફમાં જણાવો છો કે તમારી જ્ઞાતિને શુદ્ધ પવિત્ર ગણીને સાધુદિક્ષાનો અધિકાર આપ્યો છે તે મુજબ તમારી જ્ઞાતિના ત્યાગીઓને સાધુદિક્ષા આપી ભૂજ મંદિરમાં સન્માનપૂર્વક રાખ્યા છે. તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે અમારી જ્ઞાતીને શુદ્ધ પવિત્ર ગણીને સાધુદિક્ષાનો અધિકાર આપ્યો છે તો તેવો અધિકાર કોણે આપ્યો છે? ભૂજના સાધુઓએ કે બીજાઓએ? ભૂજ મંદિરના સાધુઓએ તો અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને કેવી પવિત્ર ગણી છે તેનો એક સત્ય દાખલો અત્રે મારે ન છૂટકે રજૂ કરવાની ફરજ પડી છે. અને તે એ કે સવંત ૨૦૧૧ ના ચૈત્ર માસથી અગાઉ ભૂજના સાધુઓએ અમારી જ્ઞાતિને વરસોથી વગોવી. હલકી ગણીને ઉતારી પાડવામાં જરા પણ ખામી રાખી નથી અને તે સાધુદિક્ષા કેમ આપવી પડી અને કોના થકી સાધુદિક્ષા અપાઈ તેના સત્ય હકીકતનો પુરાવો મેં કાને કાન સાંભળેલો તે અહીં હું રજૂ કરું છું. ભાઈ શ્રી હું સવંત ૨૦૨૪ ની સાલમાં મારા પોતાના અંગત કામસર અમદાવાદમાં રહેતો હતો તે દરમ્યાન અવારનવાર હું ગુજરાતની કડવાપાટીદાર જ્ઞાતિના પ્રેસિડેન્ટ એવા શેઠ શ્રીમાન શેઠ નંદુભાઈ મંછારામ પટેલના નિવાસસ્થાને શાહીબાગમાં શેઠને મળવા જતો હતો. એક વખત એવું બન્યું કે હું [ગોપાલજી]

VSK: Between 25-Mar-1955 and 22-Apr-1955

Year: 1967-68

તથા મુખીશ્રી ઓધડલાલભાઈ વેલજીભાઈ પટેલ એમ અમો બંને જણા સંવત ૨૦૨૪ના ફાગણ સુદ ૪ ને રવિવાર તારીખ ૩-૩-૧૯૬૮ના રોજે બપોર પછી ત્રણ વાગ્યાના સુમારે અમો બંને જણાઓ શેઠ શ્રી નંદુભાઈને ઘેર શેઠને મળવા ગયા. ત્યારે શેઠે અમારા ખબર અંતર પૂછ્યા પછી મેં (ગોપાલજીએ) શ્રી નંદુભાઈ શેઠને વિનંતીથી પૂછ્યું કે શેઠ આપણા કચ્છકડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થયેલા સાધુઓને સાધુદિક્ષા આપવામાં વરસો સુધી ભૂજ મંદિરના સાધુઓએ ખૂબ જ દુરાગ્રહ કર્યો પણ આખરે આપણા સાધુઓને સાધુદિક્ષા અપાવવામાં ભૂજ-મંદિરના સાધુઓ સમંત થયા, ખરા એ એક આપણા સદ્‌ભાગ્યની વાત છે. ભૂજ મંદિરના સાધુઓની સંમતિ વગર અમદાવાદના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી કોઈ રીતે સાધુદિક્ષા આપી શકે તેવું જરાપણ અમોને જણાતું ન હતું. ધ. ધુ. આચાર્યમહારાજશ્રી મોઢાથી ના પાડતા નહિ અને હાથથી આપતા નહિ એવું વરસો સુધી ચાલ્યું પણ આખરે સારું થયું. ત્યારે શ્રી નંદુભાઈએ મને કહ્યું કે છોકરા જ્યારથી એટલે સંવત ૧૯૯૮ની સાલ પછીથી આપણા કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમાંથી થએલા સાધુઓને સાધુ દિક્ષા આપવા બાબત ભુજ મંદિરમાંના સાધુઓ જ્યારે જ્યારે અમદાવાદ આચાર્ય મહારાજશ્રી પાસે આવે ત્યારે ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી મને ઘણી વખત બોલાવતા અને કહેતા કે તમારી કચ્છ કડવાપાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓને સાધુદિક્ષા અપાવવામાં ભુજ મંદિરના સાધુઓ ખૂબ દુરાગ્રહ કરી રહ્યા છે તો તેઓને તમો સમજાવો. ત્યારે અવાર નવાર મહારાજશ્રીના કહેવાથી ભૂજ મંદિરના સાધુઓ સાથે આપણા સમાજમાંથી થએલા સાધુઓને દિક્ષા અપાવવા બાબત ઘણી વખત ચર્ચા થાતી. ત્યારે ભુજ મંદિરના સાધુઓ ઘણી વખત આવેશમાં આવી મિટિંગમાં વિનય અને વિવેક છોડીને ઉદ્ધતાઈ ભરીવાણી વાપરતા. તે જોઈ સાંભળીને મને એમ થાતું કે તમારા કચ્છના સમાજ સુધારક શ્રી નારાણજીભાઈ રામજીભાઈ લીંબાણીએ ઘણી વખત મને ભુજમંદિરના સાધુઓનું હલકટભરી વાતાવરણનું કહેતા શ્રી નારાણભાઈ કહેતા કે હું શ્રી સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયમાંના અગ્રેસર ગણાતાં એવા વડતાલ તથા અમદાવાદ અને તે બંને દેશોના મોટાં મોટાં મુખ્ય મંદિરો જેવાં કે ગઢડા, મુળી વગેરે. મોટાં મોટાં મંદિરોમાંના મંદિરોમાં અગ્રેસર ગણાતા એવા મોટા વયોવૃદ્ધ સંતો તેમ જ શાસ્ત્રીઓ પુરાણીઓના સંપર્કમાં આવેલ છું, પણ ભુજમંદિરમાંના સાધુઓ જેવા ઈર્ષાળુ અને હઠીલા એવા સ્વભાવ ધરાવતા સાધુઓ મેં (નારાણજીભાઈએ) ક્યાંક પણ જોયા નથી. તેઓની વાણીમાં વિનય, વિવેક અને સભાનું શિસ્ત જાળવવું એ ત્રણેનો ખૂબ અભાવ છે. તે વાત મને યાદ આવતાં જણાતું કે શ્રી નારાણજીભાઈ જે કહેતા તે તદ્દન સત્ય જ છે. કારણકે ભુજ મંદિરના સાધુઓમાં સભામાં કેમ બોલવું અને તેના શિસ્તનું પાલન કેમ કરવું તે તો બિલકુલ જાણતા નથી જ. શ્રી નંદુભાઈ કહે કે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ ઘણી વખત અમારી સાથે દગો રમીને આખરે વિશ્વાસઘાત કરેલા છે. ત્યારે મેં (ગોપાલજીએ) શેઠને કહ્યું કે તમો જે નારાણજીભાઈનું નામ સુચવો છો તે જ નારાણજી બાપા મારા સામાજિક ગુરુ હતા. અને શ્રી નારાણજીભાઈને સામાજિક ગુરુ તરીકે માન્યા પછી હું (ગોપાલજી) શ્રી નારાણજી બાપાના એક સરખા સાત વરસ સુધી હું સતત સંપર્કમાં હતો એટલે શ્રી નંદુભાઈ આ મારી વાત સાંભળીને બહુ જ મારા ઉપર રાજી થયા. અને કહ્યું કે મારો અને શ્રી નારાણજીભાઈનો સામાજિક લેવલે અમો બંનેમાં ઘણો સારો મેળ હતો. પછી મને તથા શ્રી ઓધડલાલભાઈ વેલજીભાઈને રૂબરૂમાં શેઠે વાત કરી કે છોકરા તેં જે દિક્ષા બાબત વાત કરી એટલે આપણા સાધુઓને દિક્ષા કેમ મળી છે તેની રામાયણનો ટૂંકો અહેવાલ તમોને કહું છું. ત્યારે મેં કહ્યું કે શેઠ મને કાગળ આપો તો હું તેવા બનેલી ઈતિહાસીક બાબત લખી લઉં. એટલે શેઠે મને કાગળ આપ્યો એટલે શેઠ શ્રી નંદુભાઈ બોલતા ગયા અને તેની મિનિટ હું લખતો ગયો. ત્યારે શેઠ બોલ્યા કે હું મારા નિયમ મુજબ મારી મોટરમાં બેસી અમદાવાદ મંદિરમાં ઠાકોરજીનાં દર્શન કરવા જાઉં તે મુજબ હું દેવનાં દર્શન કરી રંગમહેલમાં શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજના દર્શન કરવા ગયો.

ઘનશ્યામ મહારાજના દર્શન કર્યા પછી હું આવવાની તૈયારી કરતો હતો ત્યાં અમદાવાદ મંદિરમાંના જ એક સાધુએ આવીને મને કહ્યું કે શેઠ સભામંડપમાં ભૂજ મંદિરના સાધુઓ જે આવ્યા છે તેઓ તમારી કચ્છની કડવા પાટીદાર સમાજ માટે બહુ જ ગંદી વાતાવરણ કરે છે. એટલે હું (શ્રી નંદુભાઈ શેઠ) સભા મંડપમાં આવ્યો. ત્યાં ભુજ મંદિરના સાધુઓના ઉતારાના દરવાજો કે જ્યાંથી સભા મંડપમાં અવાય છે તે

Story of how Sadhus from KKP community were accepted in Swaminarayan Sect

Year: 1941-42

દરવાજામાં ત્રણ જણા ભુજ મંદીરના સાધુઓમાંથી આવ્યા હતા તેઓ ઊભા ઊભા જેમ ઠીક લાગે તેમ ગંદી વાતાવરણ કરી રહ્યા હતા. ત્યાં હું પણ બાજુમાં જઈને ઊભો રહ્યો જો કે તે સાધુઓએ મને ઓળખ્યો હશે કે નહિ પણ તેની ગંદી વાતાવરણ ચાલુ જ હતી. તેમાં ત્રણમાંથી એક સાધુ બોલ્યા કે કચ્છનાં મુમનામાંથી થએલા સાધુઓને અમદાવાદના આચાર્ય કેમ દિક્ષા આપે છે ? તેને અમો ભુજના સાધુઓ જોઈ. લેશું જ્યાં સુધી ભુજ મંદિરમાંનો એક પણ સાધુહયાત હશે ત્યાં સુધી કચ્છના કડવા પાટીદારમાંથી થએલા સાધુઓને સાધુ દિક્ષા તો મળશે જ નહિ એ તો ઠીક પણ કચ્છના કડવા પાટીદારના થએલાં સાધુઓને તેમજ કચ્છના અને જો કચ્છના કડવાપાટીદારમાંથી થએલા સાધુઓને જો સાધુ દિક્ષા અપાય તો અમો ભુજ મંદિરમાંના જેટલા સાધુઓ છીએ તેટલા બધા પોતાની છાતીમાં ડાંભ દેવરાવીએ અને ધોળાં પહેરી લઈએ. એવો હલકટ ભર્યો ભુજના ભેખોનો બકવાદ સાંભળીને મેં ત્યાંજ ઊભેલા સાધુઓને કહ્યું કે તમો તથા તમારા સાગરીતો સાધુઓ તમારી છાતીઓમાં ડાંભ આપવાની તૈયારીમાં રહેજો. તમો સાધુ છો કે કોણ છો ? તમો એક પવિત્ર ગણાતી કચ્છની કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને ઊતારી પાડવાની પ્રવૃતી કરતાં તમોને શરમ આવતી કેમ નથી ? તમો સાધુ છો કે સેતાન છો ? તમો ભાન રાખીને બોલો તમો મને ઓળખો છો ? હું નંદુભાઈ મંછારામ પટેલ ગુજરાતની કડવા પાટીદાર સમાજનો પ્રેસિડેન્ટ છું. તમો ભૂલી ન જતા કે કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ અને ગુજરાત પાટીદાર સમાજ બંને જ એક સમાજ છે અમારો અને કચ્છની કડવા પાટીદાર સમાજનો આપસમાં રોટી બેટી વહેવાર ચાલુ છે તેનું તમોને કંઈ માણસાઈનું ભાન છે કે નહિ ? તમોએ સાધુતા ગુમાવી પણ સાથે સાથે માણસાઈ પણ ગુમાવી બેઠો હો તેમ લાગે છે. હવે તમારામાં રહેલી ઈર્ષાનો અંત હવે નજીક આવી રહ્યો છે. એટલું કહી હું મારી મોટરમાં બેસી મારા ઘેર આવતો રહ્યો.

ઘેર આવી આખો દિવસ તે બાબતનો વિચાર કરી રાત્રે આપણી કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના જ એક પીઢ બેરીસ્ટરને ફોન કર્યો એટલે બેરીસ્ટરે સાચી સલાહ આપી એટલે અમો બંને જણા બીજે દિવસે અમદાવાદથી મોટરમાં બેસી વિરમગામ ગયા. ત્યાં વિરમગામ દરબારશ્રીજીને મળી અને ત્યાંથી બીજે દિવસે મોટરમાં બેસી અમો બંને જણા અને વિરમગામ દરબાર પોતાની મોટરમાં બેસી અમો ત્રણે જણાઓ પાટડી દરબાર પાસે ગયા. ત્યાં રાત્રે ભેગા બેસી જમ્યા પછી અમોએ કચ્છના આપણા કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓને ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજ શ્રી શા માટે દિક્ષા આપતા નથી. અને તેનો શા માટે આજ દિન લગી વિરોધ્ધ કરે છે તે બાબતની અમો ચારે જણા વચ્ચે ખુબ ચર્ચાઓ થઈ, ચર્ચા–વિચારણાને અંતે બેરીસ્ટર ભાઈએ કહ્યું કે આપણને ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે કોઈપણ જાતનો સબંધ નથી. આપણે તો શ્રી સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી પાસેથી જવાબ લેવો જોઈએ અને જો સીધી રીતે જવાબ નહિ આપે તો આપણે કાયદાનો આશરો લઈ ધ. ધુ. આચાર્ય ઉપરે કાયદેસરનો દાવો કરવો. એટલે શ્રી નંદુભાઈ મંછારામ પટેલ શ્રી વિરમગામ દરબાર શ્રી પાટડી દરબાર તથા શ્રી બેરીસ્ટર સાહેબ એમ ચારે જણાના સલાહ સૂચનથી બેરીસ્ટરે ત્યાં જ અલ્ટી મેટનો કાગળ લખ્યો અને તે કાગળની ચાર કોપીઓ ટાઈપ કરીને તેવી ચારે કોપીઓમાં ચારે જણાએ સહીઓ કરીને રજીસ્ટરથી બીજે દિવસે એક કોપી અમદાવાદના ધ. ધુ આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપરે અને બીજી કોપી રજીસ્ટરથી વડતાલના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી ઉપરે એમ બંને આચાર્યોના નામથી રજીસ્ટરથી મોકલી આપી. અને બીજી બે કોપીઓ હતી તેમાં એક કોપી પાટડી તથા વિરમગામ દરબાર એમ બંને વચ્ચે એક કોપી રાખી તેમાં તે કોપી તે વખતે શ્રી પાટડી દરબારે રાખી અને બીજી જે કોપી હતી તે એક કાગળની કોપી તેને શ્રી નદુભાઈ શેઠે પોતે રાખી. તેમાં ધ. ધુ. આચાર્ય બંનેને જણાવ્યું હતું કે તમો હાલમાં અમદાવાદના ધ. . આચાર્ય મહારાજશ્રી અમારી કચ્છ કડવા પટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓને અત્યાર લગણ સત્સંગના રિવાજ મુજબ સાધુ દિક્ષા શા માટે આપતા નથી અને આપી નથી તેનું કારણ જણાવો. તમો અમદાવાદના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા વડતાલના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી એમ બંને આચાર્યોને અમારો અલ્ટીમેટનો કાગળ મળ્યા પછી પંદર દિવસમાં જો જવાબ અમોને નહિ આપો તો અમો તમારા ઉપરે કાયદેસરનો દાવો કરી સુપ્રીમકોર્ટમાં તેમજ જગતગુરૂ એવા શંકરાચાર્ય પાસે તમારો સંપ્રદાયીક દાવો રજુ કરશું અને તેનો જે કાંઈ ખરચ થાશે તે તદ્દન તમારે શીર છે અને તેવા દાવાઓના તમો સંપૂર્ણ પણે જવાબદારો છો જેની નોંધ લેશો. આવા અલ્ટીમેટના કાગળો બંને આચાર્યોશ્રીને મળતા વેંતજ તેઓ એકદમ વિમાસણમાં મુકાઈ ગયા એટલે અમદાવાદના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી પોતાની મોટરમાં

બેસી વડતાલ પોતાના મોટાભાઈ એવા ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રી પાસે ગયા. બંને આચાર્યોએ મળી કચ્છના કડવા પાટીદારમાંથી થએલા સાધુઓને દિક્ષા આપવા બાબત ચર્ચા વિચારણા કરી, ચર્ચા–વિચારણાને અંતે બંને આચાર્યોએ સહમત થઈ એવું નક્કી કર્યું કે હવે આ ચારે મહાસત્તાઓ (શ્રી વિરમગામ દરબાર શ્રીપાટડીદરબાર શ્રી બેરીસ્ટર ભાઈ તથા શ્રી નંદુલાલભાઈ) સામે આપણે જરાપણ ફાવવાના નથી અને હવે જો કચ્છના કડવા પાટીદારના સાધુઓને જો દિક્ષા નહિ આપીએ તો આપણા સત્સંગમાં પણ આપણી ઉણપ દેખાશે એવો નિર્ણય કરી બંને ભાઈએ નક્કી કર્યું કે હવે આપણે ભુજમંદિરના સાધુઓને કાગળ લખી જણાવીએ કે અમો બંને દેશના આચાર્યોએ સહમત થઈને કચ્છના કડવા પાટીદારમાંથી થએલા સાધુઓને સત્સંગની પ્રણાલિકા મુજબ સાધુદિક્ષા આપશું. તેમાં તમો જો હા પાડશો તો પણ સાધુદિક્ષા આપશું અને જો તમો ના પાડશો તો પણ અમો તેઓના સાધુઓને સાધુદિક્ષા આપશું તમોને તમારું માન જાળવવા ખાતર તમોને અમો બંન આચાર્યોએ મળીને કાગળ લખ્યો છે તેનો તમોને યોગ્ય લાગે તેમ અમારા કાગળનો અમલ કરશો.

આવા બંને આચાર્યોના સહમત ભરેલા કાગળથી ભુજમંદિરના સાધુઓનાં તો હાજાં ગગડી ગયાં અને ન છુટકે કાકાના લાકડે આપણા સાધુઓને દિક્ષા આપવા અપાવવા બાબત સહમત થયા એવું અમો બંને જણાએ શ્રી નંદુભાઈ શેઠના મોઢાથી રૂબરૂમાં સંભળેલું. ત્યારે મેં (ગોપાલજીએ) શેઠ નંદુભાઈ શેઠને વિનંતીથી પુછયું કે શેઠ આજે આપણા સાધુઓને દિક્ષા મળે લગભગ તેર વરસ થયાં અમોએ તમારા મોઢાથી તેમજ બીજાઓના મોઢાથી આ વાત કયારે પણ સાંભળી નથી તો આવી વાત આપણા સમાજના કચ્છ કડવા પાટીદાર ભાઈઓને ગળે ઉતરે નહિ. એટલે શેઠે ઊભા થઈને ચારે મહાસત્તાઓ વચ્ચે જે ચર્ચા વિચારણા થઈ હતી અને ચારે જણાઓની સહમતથી આવો અલ્ટીમેટનો કાગળ લખીને બંને આચાર્યોને મોકલ્યા તેની કોપી તથા રજીસ્ટરથી જે કે પીઓ આચાર્યોને મોકલી તેની બંને આચાર્યોની પહોંચની રસીદો (એન્કનો-લેજમેન્ટ) બતાવી અને ચારે મહા સત્તાઓની સહીઓ વાળો કાગળ મારા હાથમાં આપ્યો મેં કાગળ હાથમાં લઈને વાંચી જોયો તે બરાબર જણાયો. એટલે મને આપેલ કાગળ મેં શેઠને પાછો આપ્યો ત્યારે શ્રી નંદુભાઈએ મને કહ્યું કે હવે તમો બંને જણા-ઓને ખાત્રી થઈ કે નહિ. ત્યારે મેં કહ્યું કે હા હવે ખરી ખાત્રી થઈ ત્યાર પછી ફરી મેં શેઠને વિનંતી કરી કે શેઠ આપણા સાધુઓને સાધુદિક્ષા અપાવવામાં અમારા કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમાંના આગેવાન શ્રી મુળજી-ભાઈ રામજી તથા શ્રી ધનજીભાઈ પ્રેમજી એમ બંને ભાઈઓએ અમદાવાદ, વડતાલ, અને નડીઆદ વચ્ચે ખુબ ચાલ્યા અને હજારોના ખરચા કયા અને મેં ભુજ મંદિરના સાધુઓને તથા ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીને તથા વડતાલના શાસ્ત્રીઓને જડબાતોડ કાગળો લખ્યા અને જાહેર પેપરોમાં તેનાં અવળ ચંડાઈ ભર્યાં કૃત્યો ખુલ્લાં કર્યા તેમજ ધ. ધુ. આચાર્ય પાસે મેં ઘણી મિટિંગો કરી એ અમારી મહેનતે અમારૂં કામ થયું એમ અમોને આજ દિવસ સુધી હતું. ત્યારે નંદુભાઈ તથા શ્રી મુખી ઓઘડલાલભાઈ એ કહ્યું કે તમારી મહેનત ઉપરાંત અમો બંને જણાઓએ તથા ખેનસી ભગત તથા શ્રી મોરલી મનોહરદાસ સ્વામિએ પણ આવવા જવાના ધક્કા ખાવામાં ખુબ પગથી પસીના વાળ્યા પણ જો આ મહાસત્તાઓએ કામ હાથમાં લઈને બંને આચાર્યોને જો અલ્ટીમેટના કાગળો ન મોકલ્યા હોતનો ભુજના સાધુઓ તથા અમ-દાવાદના આચાર્યે આપણા સાધુઓને સાત જનમ સુધી દિક્ષા આપત નહિ. પણ તમો કચ્છના પાટીદારો બધા હલકા છો તેવું જગજાહેરમાં જાહેર કરી સંપ્રદાયમાં તમારૂં કડવા પાટીદાર તરીકે સ્થાન રહેવા આપત નહિ. તેમજ તમોને સંપ્રદાયમાં હડધુત કરીને નવેસરથી ઉતારી પાડત. આ તે આપણા ઈષ્ટદેવ એવા શ્રી સ્વામીનારાયણ ભગવાને ચારે મહાસત્તાઓમાં પ્રવેશ કર્યો અને તેઓને નિમીત બનાવ્યા તેથી જ સાધુ દિક્ષા મળી. બાકી આપણા-માંથી કોઈપણ ભાઈ એમ કહેવા માગતો હોય અગર કહેતો હોય કે અમારી મહેનતથી સાધુ દિક્ષા મળી છે તો તે ભાઈ ભલે ખાંડ ફાકતા રહે. તો તેવા ભાઈઓને કહેવું કે તમોએ તથા તમારા વડીલોએ ૭૦ થી એંસી વરસ સુધી ખુબ મહેનત કરી પણ તેનું પરિણામ આખરે મીંડું આવ્યું અને આપણી ગુજરાતની ચાર સમાજની મહાસ-ત્તાએ એક જ કાગળ લખ્યો તેમાં બંને આચાર્યોના હાડ નરમ કરી દીધાં ને પંદર દિવસની અંદર જ આપણા સાધુઓને સાધુ દિક્ષા આ વી પડી એ પ્રતાપશ્રીજી મહારાજનો અને નિમીત રૂપ થયા ચારે મહાસત્તાઓ, જેથી આપણા સાધુઓને સાધુ દિક્ષા મળી.

પણ યાદ રાખજો કે આવી સાધુદિક્ષાનો પ્રશ્ન મહાસત્તા સામે ચાલી શકશે નહિ એટલે ભુજમંદિરના સાધુઓના હાથ હેઠા પડયા. અને હવે જોઇએ કે તમો કચ્છ કડવા પાટીદાર ભાઈઓની અને કચ્છની લેવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓનો જે પંકિતભેદનો જે ઝગડો ચાલે છે તેનો ભુજમંદિરના સાધુઓ તમોને કયારે જાહેરમાં એક પંકિત કરીને લેવા કડવાની સામાજિક બાબતનો ઝગડો તેનો અંત લાવે છે તે જોવાનો છે. કદાચ લેવા પાટીદાર ભાઈઓ સાધુઓ સામે ઉગ્ર વિરોધ કરશે ત્યારે જ તમારી પંકિતભેદનો ઝગડો મટશે. પણ તેમ કરવા ભુજમંદિરના સાધુઓ જરા પણ નમતું જોખશે એવી આશા પણ રાખશો નહિ ભાઈશ્રી હવે અમારા કચ્છકડવા પાટીદાર જ્ઞાતીના સાધુઓને સાધુદિક્ષા મળી એટલે ભુજમંદિરના સાધુઓએ પોતાના પૈસાના જોરે અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતીને શ્રી સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયમાં એક હલકી વર્ણની ગણી ગણાવીને ઉતારી પાડવા માટે આકાશ પાતાળ એક કરી કચ્છ, કાઠીયાવાડ અને ગુજરાતની ધરતીને ખૂંદી નાખી. આખરે એક ઉપાય મળ્યો કે વડતાલના મંદીરમાં પીઠ ગણાતા તે વખતના વયોવૃદ્ધ શાસ્ત્રી હરજીવનદાસજીનો સંપર્ક સાધ્યો અને તે શાસ્ત્રી પાસે આવ્યશક્ય નામનું પુસ્તક છપાવીને તેમાં કચ્છના કડવા પાટીદારના સાધુઓને તેમ જ કચ્છના કડવા પાટીદાર સમાજને વગોવી અને સત્તર કોમ કરતાં પણ ઉતરતી ગણાવીને છપાવીને જાહેરમાં આવશક્યં નિવેદન નામનું પુસ્તક પ્રશિદ્ધ કરેલ. જેની જાણ અમોને થતાં મેં (ગોપાલજીએ) વડતાલના શાસ્ત્રી હરજીવનદાસ ઉપર જડબાતોડ ભરેલો કાગળ લખ્યો. જેની કોપી મારી ફાઈલે છે. કાગળ લખ્યા પછી અઠવાડીયામાં હું વડતાલ શાસ્ત્રી હરજીવનદાસજીને રૂબરૂમાં મળ્યો અને પૂછયું કે તમોએ અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતીને હલકી વર્ણની ગણીને જે સત્તર કોમો કરતાં જે તમોએ તમારા પ્રસિદ્ધ થએલ આવશક્યં નિવેદનમાં ઉતારી પાડી છે તો તેનો અમો તમારી પાસે કાયદેસર જવાબ માંગશું. અને તેના પુરાવાની તમો તૈયારીમાં રહેજો અને જો તમરી પાસે જો પુરાવા ન હોય તો તમોને આવી પવિત્ર જ્ઞાતિને ઉતારી પાડવાનું તમારા જેવા પીઠ શાસ્ત્રીનું કામ નથી તો તેનાં પરિણામ ભોગવવાની તૈયારીમાં રહેવું પડશે જેની નોંધ લેશો. ત્યારે શાસ્ત્રી હરિજીવનદાસજીએ મને કહ્યું કે તમો કચ્છના કડવા પટેલ કેવા છો તેની મને ખબર નથી બાકી જે નડીઆદ વગેરે ગામોમાં જે આપણા કચ્છના હરિભકતો જે લાકડાં કાપવાનો ધંધો કરે છે તેઓને હું જાણું છું. તેઓ તો બધા સારા સત્સંગી છે. બાકી કચ્છના કડવા પાટીદાર કેવા છો તેની મને ખબર નથી. આ તો ભુજ મંદિરના મહંત શાસ્ત્રી ધર્મજીવનદાસજી તેમ જ તેના સાથે ચાર પાંચ બીજા સાધુઓ હતા તેઓ બે દિવસ વડતાલ મંદિરમાં હતા અને બે દિવસ સુધી મારો પરિચય સાધી કલાક બે કલાક સુધી મારી પાસે બેસીને તમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતી સત્તર કોમ કરતાં હલકી વર્ણના છે એવું મને લખાવીને તેના છપામણી તેમ જ બાઈંડીંગ ખરચના મને દોઢા પૈસા આપવાનું કબુલ કરીને મને રૂપિયા આપવા માંડયા ત્યારે મેં તે લેવા સાફ ના પાડી એટલે ભુજના સંતોએ મને (હરજીવનદાસજીને) કહ્યું કે સ્વામી તમારા જે છપામણીના કાગળ બાઇડીંગ મજુરી વગેરેના જે પૈસા થાય તે જમા કરજો અને બાકીના વધારાના રૂપીયા તમોને યોગ્ય લાગે ત્યાં વાપરશો.

એમ કહી મને ભળતા પૈસા આપીને કહ્યું કે જેમ બને તેમ જલદી પ્રસિદ્ધ કરી સતસંગ આખામાં પ્રચાર કરો તેનો જે ગાડી ભાડા વગેરે જે કાંઇ ખરચ થાશે તે અમો ભૂજમંદિરમાંથી તમોને અમારા સાધુઓ સાથે જ મોકલી આપીશું જેની ચિંતા કરશો નહિ. અને જો તમોને પૈસાની વધારે જરૂર હોય તો અમારા કચ્છના હરિભકતો જે નડીઆદમાં લાકડા વહેરવાનો ધંધો કરે છે તેઓની પાસેથી રૂપિયા લઇને તમોને આપી જશું. ત્યારે અમોએ ના પાડી. આ બધું જે કાંઇ કર્યું છે તેનો દોષ મારા ઉપરે નથી. હું ભગવાન સાથે રાખીને કહું છું કે હું તે બાબતમાં તદ્દન નિર્દોષ છું. મને તમારી જ્ઞાતિ બાબત કોઇપણ પ્રકારની માહિતી નથી હવે તમોને જેમ યોગ્ય લાગે તેમ કરો. હું તો ભુજમંદિરના સાધુઓના વિશ્વાસે રહ્યો તેમાં મારાથી ન કરવાનું મેં કર્યું છે તો તમો મને માફ કરજો. આવું જ્યારે વયોવદ્ધ ગણાતા શાસ્રીએ મને નિર્દોષપણું મારા સામે કબૂલ કર્યું તો પછી હું તદ્દન શાન્ત થઇ ત્યાંથી ગાડીમાં બેસી હું મુંબઇ આવ્યો. ભાઇ શ્રી આ છે ભુજમંદિરના સાધુઓમાં છૂપાં કર્તવ્ય.

ભાઈશ્રી અમારી જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓને કેટલાક સન્માનપૂર્વક રાખ્યા છે તે અમો બરાબર જાણીએ છીએ તે કેવી રીતે તો અમારી જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓને ચોરીઓ વગેરેના આક્ષેપો નાખી હડધૂત કરીને ભૂજમંદિરમાંથી તેમજ અંજારના મંદિરમાંથી ભૂજમંદિરના સાધુઓએ ભગાવ્યા છે. તેની જો

ખાત્રી કરવી હોય તો કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થએલા સાધુઓ જેઓ હજુ અમદાવાદ મંદિરમાં જે હયાત છે તેઓને પૂછવાથી ખાત્રી થાશે. ભાઈશ્રી તમો લખો છો કે તમારા સાધુઓને ભણાવીને વિદ્વાન બનાવીને વ્યાશપીઠ ઉપર બેસાડીને તેઓની ચંદન પુષ્પાદિકે કરીને પુજા કરી તેની ચરણરજ માથે ચડાવે છે તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે કેમ જાણે તમો અમારા સાધુઓ ઉપર ઉપકાર કરતા હો તેવી રીતનાં બણગાં ફૂંકો છો. કેમ જાણે તમો આથી પહેલાં જાણતા ન હો તેવી વાતો કરો છો. તમો અમારા સાધુઓની પૂજા કરતા નથી પણ વ્યાશપીઠ ઉપર બિરાજેલા વ્યાસની પૂજા કરો છો તે તો આખા સંપ્રદાયની સત્સંગમાં પ્રણાલિકા છે. વ્યાસપીઠ ઉપર બિરાજેલાની નાત-જાત જોવાતી નથી આવી સનાતન ધર્મની એક પ્રણાલિકા છે. ઋષિમુનિઓના વખતમાં સુત પુરાણી કથા કરતા ત્યારે તેની નાત જાત જોવાતી ન હતી તેવું આપણા પુરાણો ઉપરથી જાણવા મળે છે. નાત-જાતનું નાડુ એક ભૂજમંદિરના સાધુઓને જ વળગ્યું છે. તો આવી ગાગલી અને પોપલી વાતો કરતાં પહેલાં તમોને જરા વિચાર કરવો જોઈએ.

ભાઈશ્રી તમારી લખેલી દોઢ પાનાની પત્રિકામાંના ચોથા પેરેગ્રાફમાં જણાવો છો કે તમારી જ્ઞાતિમાંથા થએલા સાધુઓના હાથની બનાવેલી રસોઈ સંપ્રદાયના સાધુઓ અને દરેક હરિભકતો લેવા અને કડવા ભેદભાવ રાખ્યા વગર એક જ પંકિતએ બેસીને જમે છે તેમ જ ભૂજમંદિરમાં ચાલતા રસોડામાં અને ભૂજમંદિર તરફથી થતા નાના મોટા ઉત્સવ સમૈયામાં તથા યજ્ઞોમાં કડવા લેવા અને બીજા સૌ હરિભકતોને ભેદભાવ વગર એક જ પંક્તીએ બેસાડીને જમાડાય છે. તો ભાઈશ્રી તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે સંપ્રદાયમાં કચ્છ ભૂજ તેમ જ ભૂજ ચોવીશીમાં જયાં ભુજમંદિરના સાધુઓનું વર્ચસ્વ ચાલે છે

ત્યાં આજે લગભગ સાઠવરસથી હું (ગોપાલજીનું) જોતો આવ્યો છું, કારણકે તેવા સમૈયામાં મારી લગભગ હાજરી પણ હોય છે પણ હજી સુધી કચ્છના લેવા અને કડવાની એક જ પંકિત થઈ હોય તેવું અમારી જાણમાં નથી. અને કદાચ કયાંય ખૂણે ખાંચે કડવા લેવાની એક પંકિત થઈ હશે તો તેવી પંકિત કાયદેશરની હોય તેવું નથી અને કદાચ થઈ હશે તો તેવી એક પંકિતનો યશ લેવા પાટીદાર ભાઈઓના ફાળે જતો હોય તેમ જણાય છે લેવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓ તો અમોને ઘણું જ ઈચ્છે છે અને તેવા લેવા પાટીદારના ભાઈઓ પ્રત્યે અમોને ખૂબ માન છે પરંતુ તેવી કડવા લેવાની એક પંકિતનું કારણ જયાં ભુજ મંદિરના સાધુઓનું જરા પણ વર્ચસ્વ નહિ ચાલતું હોય ત્યારે થઈ હશે. બાકી તો ભુજ મંદિરના ઈર્ષા ખોર સાધુઓએ તો તેવી એક પંકિત કરવા આપી નથી. અને એક પંકિત કરવા આપશે એવી તો આશા જ નથી. પણ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને ઉતારી પાડી હડધૂત કરેલા છે. તેના પુરાવા ઘણા છે. કચ્છ બહાર સંપ્રદાયમાં એક જ પંકિતએ જમાડાય છે તેમાં કોઈપણ નામ જાતનું પૂછતું નથી. બાકી નાત જાતનું નાડું તો ભુજ મંદિરનાં સાધુઓના હાડમાં ઉતરેલું છે તે નિકળવું મુશ્કેલ છે. આવું તમારૂં હડહડતું જે જૂઠું લખાણને તદ્દન વજૂદ વગરનું અને ગેરવ્યાજબી છે. આજે વરસો થયાં ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે કડવા લેવાની એક પંકિતનો જ ઝગડો ચાલે છે તે શું તમો જાણતા નથી? દયાપુરના બે વરસ પહેલાંના દાખલામાં જુઓ તો પણ જાણવા મળશે કે દયાપુરનો યજ્ઞમાં વિલમ થયો તેમાં ભુજ મંદિરના અવળ ચંડા સાધુઓની અવળ ચંડાઈ જ હતી. અને આખરે એક પંકિત કરી દયાપુરના યજ્ઞનો યશ ભુજ મંદિરના સાધુઓથી લેવાણો નહિ તે તમો શું જાણતા નથી? ભુજ મંદિરના તથા તેમના ઉત્સવ સમૈયામાં લેવા કડવાની એક પંકિત થાય છે તેવું કહેનારા તદ્દન બેવકૂફ અને અકકલ વગરના છે એમ અમોને જણાય છે. ભુજ મંદિરના સાધુઓ હવે પોતાની કડવા પાટીદારો સાથે કરેલી અવળ ચંડાઈથી શરમાઈને અગર લેવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓના દબાણથી હમણાં એક પંકિત કરતા હશે તો તે પણ અમો જયાં સુધી નજરોનજર ન જોઈએ ત્યાં સુધી અમો માની શકીએ તેમ નહિ જો ભુજ મંદિરના સાધુઓ જાહેરમાં લેવા કડવાની એક પંકિત જગત જાણે તેવી રીતે પોતાની હઠીલાઈ છોડીને જો એક પંકિત કરે તો અમો જોયા પછી કબૂલ કરીએ બાકી કોઈ વજૂદ વગરનાં બણગાં ફૂંકતા હોય તો તેની અમોને જરા પણ અસર થાય તેમ નથી. આનો તમોએ એક તૂત ઊભુ કર્યું છે.

ભાઈશ્રી જયારે દયાપુરમાં તારીખ ૩૦-૧-૧૯૮૨ થી તારીખ ૭-૨-૧૯૮૨ સુધી એમ એક સરખો નવ દિવસ સુધી જ્ઞાન યજ્ઞ ચાલ્યો તેમાં કચ્છના લેવા પાટીદાર સમાજના કાર્યકર્તા આગેવાન ભાઈઓ તથા કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના કાર્યકર્તા આગેવાન ભાઈઓએ તો એક બીજામાં સામાજીક ભાઈચારાની રૂએ ખંભે

ખભા મેળવીને એક જ રસોડે અને એક જ પંક્તિએ બેસીને યજ્ઞના પ્રસાદ રૂપી પ્રીતી સમૂહ ભોજન એક જ પંક્તિએ બેસીને લીધું તેમાં કડવા લેવા એવો જરા પણ ભેદભાવ જણાવ્યો નહિ. અને લેવા પાટીદાર સમાજના ભાઈઓએ યજ્ઞમાં પણ દરેક કામકાજમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો અને યજ્ઞના છેલ્લા દિવસે સેંકડો ભાઈઓ કે જેઓ ભૂતકાળે શ્રી સ્વામીનારાયણના અનુયાયી જેઓ ન હતા તેવા ભાઈઓને શ્રી સ્વામીનારાયણ ભગવાનનો ગુણ આવવાથી શ્રી સ્વામીનારાયણ ભગવાની કંઠીઓ બાંધીને વર્તમાન ધરાવ્યાં અને તેઓ ચુસ્ત પણે ગુણ ભાવથી શ્રી સ્વામીનારાયણનું ભજન કરે છે.

તેનું મૂળ કારણ એ હતું કે શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના દુશ્મન એવા કચ્છ ભૂજ મંદિરમાંના કેટલાક સાધુઓ અને તેવા સાધુઓના ખુશામતિઆ અને સાગરીતો એવા અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સાથે દગો રમીને વિશ્વાસઘાત કરેલા. એવા સમાજ દ્રોહી એવા અમારી સમાજના ભાઈઓનાં પાપી પગલાંનો કદાચ પ્રવેશ થયો નહિ હોય તેથી જ દયાપુરના યજ્ઞનું કામ ન ભુતો ન ભવિષ્યતિ એવું નિર્વિઘ્ન રીતે પાર પડી ગયું. આવા યજ્ઞો અમારી જાણમાં છે તે મુજબ ભુજ ચોવીશીમ ત્રણ થયા છે. પણ ત્યાં ભુજ મંદીરમાંના સાધુઓનું વર્ચસ્વ હોય એટલે લેવા પાટીદારના ભાઈઓમાં આપસમાં એક બીજાને ઊંધુંચીતુ સમજાવીને અંદરોઅંદર લડાવીને કોઈપણ યજ્ઞનું કામ પરિપૂર્ણ નિર્વિઘ્નપણે પાર પડયું હોય તેવું અમારી જાણમાં હજી સુધી આવ્યું નથી. દાખલો બીજો.

ભાઈશ્રી સવંત ૨૦૩૨ ના ફાગણ વદ ૪ ને શુક્રવાર તારીખ ૧૯-૩-૧૯૭૬ માં અ. નિ. શાસ્ત્રી શ્રી નરનારાયણદાસજી કે જેઓ તે વખતે જેતલપુર મંદીરના મહંત પદે હતા તેમણે ઉપરોક્ત મીતી અને તારીખે વિષ્ણુયાગ કર્યો અને જેમાં મુખ્ય મહેમાન તરીકે યજ્ઞમાં બેસનારા અમદાવાદના ધ. ધુ આચાર્ય મહારાજ શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહરાજ હતા તો તેવા યજ્ઞમાં ભુજ મંદીરમાંના સાધુઓએ ઇર્ષાને લીધે કોઈએ પણ ભાગ લીધો ન હતો. પરંતુ દર્શન કરવા જેટલો પણ વિવેક બતાવ્યો ન હતો તેમ ભુજ ચોવીશીના લેવા પાટીદાર ભાઈઓને પણ યજ્ઞમાં આવવા દીધા જ ન હતા તે તદ્દન સત્ય હકીકત છે. તેનું મૂળ કારણ ભુજ મંદિરના સાધુઓનો ઈર્ષાભાવ જે કડવા પાટીદારના સાધુ જો યજ્ઞ કરતો હોય ત્યાં આપણાથી જવાય નહિ અને જ્યાં રસોડામાં કર્તા હર્તા હોય કડવા પાટીદાર તો તેવો રસોડો અભડાવી નાખ્યો છે એટલે તે રસોડામાં આપણો લેવા પાટીદાર સમાજનો ભુજ ચોવીશામાંનો કોઈપણ ભાઈ ત્યાં જાય નહિ. એવી જોહુકમી શીરજોરી છતાં પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓમાંથી કોઈ છૂપી રીતે સાધુ અગર લેવા પાટીદારના ભાઈઓમાંથી કોઈ જણ દર્શન કરવા આવ્યા હશે તો તેવી જાણ અમારી જાણથી બહાર છે અમો જાણતા નથી.

પ્રીય વાંચકો જોયું કે ભુજ મંદિરમાંના સાધુઓનો ઈર્ષાનો ભારેલો અગ્નિ કેવી રીતે ભભૂકી ઊઠયો તે ઈર્ષાથી કચ્છ કડવા પાટીદર જ્ઞાતિમાંથી થએલ સાંખ્યયોગી બાઈઓએ યજ્ઞમાં સેવારૂપી ભગવાન શ્રી બળદેવ રેવતીજી હરિકૃષ્ણ મહારાજના અભિષેકના સેવાનો લાભ લીધો તો તેવી સાંખ્ય યોગીબાઈઓને લગભગ બે વરસ સુધી ભુજ ચોવીશીના યજ્ઞમાં આવતાં બંધ કરી ભુજ મંદીર તરફથી તેવી સાંખ્ય યોગીબાઈઓનો બહિષ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો તદુપરાંત કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી થએલ સાંખ્ય યોગીબાઈઓને લેવા પાટીદાર સમાજમાંથી થએલ સાંખ્ય યોગી બાઈઓ ભેગી એક રસોડે અને એક પંકિતએ બેસી ભોજન લેવા આજ દિવસ સુધી ભુજ મંદિરના સાધુઓએ આજ્ઞા આપેલ નથી પણ જયારે ભુજ ચોવીશીના યજ્ઞમાં કડવા પાટીદાર સમાજમાથી થએલ સખ્ય યોગીબાઈઓને ભુજ મંદીરના સાધુઓએ આવતા બંધ કરેલ છે તેવું લેવા પાટીદાર સમાજમાંના કેટલાક ભાઈઓને જાણ ભુજ મંદીરના સાધુઓ સાથે વિરોધ થયો હોવાથી બાઈઓને આવવાની છુટ મળી આવું પણ સભળવા મળ્યું હતું.

Bhuj Mandir Sadhvis - Sankhya Yogi - were boycotted

જો લેવા કડવાના એક પંકિત હોય તો સાંખ્ય યોગી બાઈઓ સાથે હજી સુધીઓ ઓરમાયું વર્તન શા માટે ચાલે છે. તેનું કારણ જણાવશો કે? તેવી સંખ્ય યોગી બાઈઓની લેવા કડવાની એક પંકિત કરાવવામાં કોઈની હજી સુધી હિંમત ચાલી નથી. તમો ભુજ મંદિરના સાધુઓને પૂછો કે તમો કઈ સદીમાં જીવી રહ્યા છો, તેનું ભાન છે કે નથી? અને જો ભાન ન હોય તો ભુજ મંદિરના સાધુઓના જે વેવલા અને પેપલા અનુયાયીઓ છે તેઓ તેવા સાધુઓને કયારે ભાન કરાવશે તેની અમો રાહ જોઈ રહયા છીએ. આતો દેવ તેવી પૂજા અને જેવા સાધુ તેવી સેવા

ભાઈશ્રી તમારી લખેલી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના પાંચમા પેરેગ્રાફમાં લખો છે, કે ગામડાંઓમાં ભુજ મંદિરના હસ્તે મંદિરો થાય છે. તેમાં આર્થિક રીતે નબળાં ગામડાં હોય તો તે ગામના ફાળા ઉપરાંત લાખો રૂપીઆનો ફાળો સત્સંગ પરિવારમાંથી સાધુઓ જોળી ફેરવીને ફાળા રૂપે રૂપીઆ એકઠા કરી મંદિરો બનાવી આપે છે. તેમાં કડવા લેવા એવો ભેદ રખાતો નથી એમ તમો જણાવો છો તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે ગામડાંઓમાં કે શહેરોમાં જ્યાં જ્યાં નાનાં મોટાં મંદિરો થાય છે તો ત્યાં જે દેશમાં મંદિરો થતાં હોય ત્યાં તેજ દેશના સાધુઓ જોળી જ ફેરવીને ફાળા રૂપે પૈસા એકઠા કરીને મંદિરો બંધાવી આપ્યાં છે અને જે હાલમાં બંધાતાં હશે તે પણ તેજ દેશના સાધુઓ ફાળા કરીને મંદિરો બાંધી આપે છે. શ્રીજી મહારાજના વખતમાં જ્યારે ગઢડાનું મંદિર બંધાતું હતું ત્યારે ખુદ સ્વામીનારાયણ ભગવાને પણ ફાળા રૂપે સત્સંગીએ પાશેથી રૂપીઆ લીધા છે. વાંચો સદગુરૂ શ્રી અક્ષરાનંદ સ્વામીની વાતો આતો ભુજ મંદીરના સાધુઓ ફાળાઓ કરીને સત્સંગ સમાજમાં મંદિરો બાંધી આપે છે તેમાં કયો ઉપકાર કરે છે તે જણાવશો કે? ભુજ મંદિરના સાધુઓ ફાળા ઉઘવરાવીને મંદિરો કરી આપે છે. તેવું લખીને જણાવો છો. પણ ગામડાંઓમાંથી હજારો રૂપીઆ દર વરસે ધર્માદા રૂપે રૂપીઆ એકઠા કરીને ભુજ મંદિરમાં આપે છે તેનું શા માટે લખતા નથી. અને તેવા ધર્માદાના હજારો રૂપીઆ અમારા ગામડાંઓમાંથી દર સાલે ભુજ મંદિરના સાધુઓ લઈ જાય છે. જેની આજ દિવસ સુધી કાચી અગર પાકી પહોંચ પણ આપવામાં આવતી નથી. તેનું શું કારણ છે અને જેની પહોંચ ન અપાતી હોય તો તેવી રકમ મંદિરના ચોપડાઓમાં જમા પણ થાતી નહિ હોય તો આમાં સરકારની કરચોરી નથી તો બીજું શું છે. આવાં કરચોરીઓનાં પાપ હવે વધારે વખત ચાલે તેમ નથી. ભાઈશ્રી તમોએ દયાપુરના મંદિરનો દાખલો આપ્યો કે સત્સંગ સમાજમાંથી લાખો રૂપીઆનો ફાળો કરાવીને મંદિર બાંધી આપ્યું. પણ જે સત્સંગીઓએ ફાળા આપેલ છે તેઓને ઉલટું સુલટું સમજાવીને દયાપુરના મંદિરમાં શીલ લગાડવામાં આવ્યાં હતાં તેનો ઉલ્લેખ કેમ કરેલો નથી તે અમોને જણાવશો કે? તેવા કરચોરીઓનાં કાળાં નાણાં એકઠાં કરી કાળાં નાણાંના જોરે ભુજ મંદિરના સાધુઓ પ્લેનોમાં મુસાફરી કરતા હોય અને ખાવા પિવામાં પણ માલ મલીદા ઉડાવતા હોય તેવું જણાય છે. અમારા રવાપર ગામમાં બે વરસ પહેલાં ભુજ મંદિરના સાધુઓ મંદિર કરવા આવ્યા હતા તે દરમીઆન તેવા સાધુઓ જમવા માટે શ્રીમંતોને પણ શરમાવે તેવી ભોજન સામગ્રીથી ભોજન થતાં અમોએ નજરો નજર સગી આંખે જોએલું છે તેવું જોતાં અમોને ઘણી વખત આઘાત લાગતો કે આવા સાધુઓ શું ધર્મામૃત વાંચતા હશે કે નહિ? અને કદાચ વાંચતા હશે તો વાંચીને વિચારી દેતા હોય તેમ લાગે છે. ભાઈશ્રી તેમાં અમો જરાપણ વિરોધ્ધ કરતા નથી માત્ર દુ:ખ થાય છે કે જે ત્યાગીઓ આવાં ગળ્યાં ચીકણાં ખોરાક ખાતા હોય તેવા ત્યાગીઓમાં કામ, ક્રોધ, અને લોભ એ ત્રણે અવગુણો કાયમને માટે વાસ કરીને રહે છે અને તેવા ત્યાગીઓ જગતનું કલ્યાણ કરી શકતા નથી એવું અમોએ ભુજ મંદિરના સાધુઓના મોઢેથી સાંભળેલું છે.

તો હવે તે વાતો ક્યાં અને તેનાં વર્તન ક્યાં તેનો મેળ મળવાનો નથી. ખેર અમારે તેમાં ઉંડું ઉતરવાની જરૂર નથી જેઓ કરશે તેઓ ભરશે. ભાઈશ્રી તેવા સાધુઓના માંખણીઆ ખુશામતીઆ બની ભાટની જેમ વખાણ કરતા તમો શીખ્યા હો તેવું જણાય છે. પણ તેવા સાધુઓને કહો ॥ બુંદશેં ગઈ વો હોજશેં આને વાલી નહિ હય. ॥ ભાઈશ્રી ભૂજના સાધુઓ જ્યારે યાત્રાએ અગર ભારતમાં યાત્રા નિમિતે ફરવા જાય છે તો તે વખતે ભારત ભરમાં કચ્છ કડવા પાટીદારોની સો મીલોમાંથી લાખો રૂપિયા લાવે છે તેનો તમોએ ઉલ્લેખ શા માટે કર્યો નથી. દ્વિ શતાબ્દી વખતે ભૂજના સાધુઓએ અમારી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાંથી દેશ તથા પરદેશમાંથી લાખો રૂપિયાનો ફાળો કરીને લાવ્યા છે તેનું કેમ લખતા નથી.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના છઠ્ઠા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે ભૂજ સ્વામીનારાયણ સંચાલિત વિદ્યાક્ષેત્રે સ્વામીનારાયણ વિદ્યાર્થી ભવન ચાલે છે તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે એવાં વિદ્યાક્ષેત્રો એક જ ભૂજમાં ચાલે છે કે બીજા ઠેકાણે પણ ચાલે છે? હિન્દુસ્તાન ભરમાં જે જે વિદ્યાર્થીઓ ભણેલા છે અને જે જે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરેલું હશે તે તમારી ભૂજ સ્વામીનારાયણ

સંચાલિત વિદ્યાક્ષેત્ર ભવનમાંથી બધા ભણીને જ પાસ થયા હોય તેમ લાગે છે. હિન્દુસ્તાનમાં બીજાં વિદ્યાક્ષેત્રો તો તમારી નજરમાં કદાચ આવતાં નહિ હોય? જુઓ કચ્છમાં નખત્રાણાં તેમજ કાઠીઆવાડમાં રાજકોટ, જુનાગઢ, અમદાવાદ, જેતલપુર, નાસીક તેમજ ગુજરાતમાં વગેરે સ્થળોએ ઘણાં વિદ્યાક્ષેત્રો ચાલતાં હોય છે અને જયાં તેવાં વિદ્યાક્ષેત્રો ચાલતાં હોય ત્યાં વિદ્વાન બ્રાહ્મણો અગર સંતો જ ચલાવતા હોય છે અને તેવા વિદ્યાક્ષેત્રોમાં કોમવાર અલગ રસોડાં હોતાં નથી ત્યાં એક જ રસોડે સૌ વિદ્યાર્થીઓને એક જ પંક્તિએ ભેદભાવ વગર બેસાડીને જમાડાય છે તેમાં ભેદભાવ રાખવામાં આવતો નથી પણ તેવી પંક્તિના ભેદભાવનું ભૂત એક ભૂજ મંદીરના સાધુઓમાં જ ઘુસી ગયું છે તો તેવા ભૂતને કાઢવા માટે જેવા તેવા સાધારણ ભુવાનું કામ નથી. ભૂજમાં શરૂઆતમાં જયારે વિદ્યાક્ષેત્ર ચાલું કરવામાં આવ્યું ત્યારે કડવા લેવાની પંક્તિનો ભેદભાવ ભુજ મંદિરના સાધુઓએ રાખેલ જેથી તેવા વિદ્યાક્ષેત્રમાંથી કડવા પાટીદારના વિદ્યાર્થીઓ વિદાયગીરી લઈ ગયા એવી સત્ય વાત સાંભળવામાં આવી હતી. પાછળથી જયારે લેવા પાટીદાર સમાજના આગેવાન ભાઈઓએ જયારે વિરોધ કરેલો ત્યારે અત્યારે લેવા કડવાનો કદાચ ભેદભાવ નહિ હોય પણ અમો જયારે નજરો નજર જોઈશું ત્યારે જ અમોને ખાત્રી આવશે.

ભાઈશ્રી તમારી છપાવેલી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના સાતમા પેરેગ્રાફમાં જણાવો છો, કે આવી મોંઘવારીના જમાનામાં જમવા, રહેવા, પ્રાથમિક ડૉકટરી સારવાર સાથે માસીક રૂા. 30/- ત્રીશનું લવાજમ લઈને વિદ્યાર્થીઓને વિદ્યાર્થી ભવનમાં રખાય છે. બાકીનો વધારાનો ખરચો સ્વામીનારાયણ વિદ્યાર્થી ભવન સંસ્થા ભોગવે છે તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે આવી કોઈપણ સંસ્થાઓને પગ નથી પણ સંસ્થાના ચલાવનારા ગૃહસ્થોમાંના દાનવીરો જ છે અને જેવાં સંસ્થાની આવક હોય તેવી જાવક રહેતી હોય છે. જો સંસ્થામાં વધારે આવક હોય તો લવાજમ ઓછું હોય ઉપરાંત હોંશીયાર વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિઓ પણ અપાતી હોય છે. અને કેટલીક સંસ્થાની વધારે આવક હોય તો હોશીયાર વિદ્યાર્થીઓને સંસ્થા પોતાના ખર્ચે વધુ અભ્યાસ માટે (પરદેશો) વિદેશોમાં પણ ભણવા મોકલે છે તો તેનો ખર્ચ વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી લેવામાં આવતો નથી. અમારી જ્ઞાતિ કે તમારી જ્ઞાતિના ભેદભાવનો તમાસો જગતમાં કયાંય પણ બતાવમાં આવતો નથી. આતો તમારા જેવા ભુજ મંદિરના સાધુઓના સુખ વાસીઆ અને માખણીઆ હોય તેઓ આવું માલ વગરનું લખાણ લખીને છપાવીને જગતમાં જાહેર કરે છે.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની પત્રિકમાંના આઠમા પેરેગ્રાફમાં લખી જણાવો છો. કે આવા વિદ્યાર્થીઓની સંભાળ, દેખભાળ રાખવા દિવસમાં બે વખત ભુજ મંદિરના સાધુઓ વિદ્યાર્થી ભવનમાં આવે છે. આ ઉપરાંત આ વિદ્યાર્થીઓને સાંજ સવાર સાધુઓ તરફથી ધાર્મિક સંસ્કારનું સીંચન કરાવાય છે. આ બધો વ્યહવાર પક્ષપાત રાખ્યા વગર લેવા કડવા સમભાવે થાય છે. તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે જો ઉપર લખ્યું હોય તેવું થાતું હોય તો આનંદની વાત છે પણ તેવું સિંચન ભુજ મંદિરના જેઓ સારા સાધુઓ અને સંસ્કારી સંતો જેઓની સંખ્યા તમામ ગણી ગાંઠી છે તેઓમાંથી જ જો સારા સાધુઓના પગલાં હશે તો તેવા વિદ્યાર્થીઓને સારા સંસ્કાર મળશે બાકી જો ભુજ મંદિરમાં ખટપટીઆ અને નાત જાતની પંચાત કરવાવાળા જો સાધુઓનાં પગલાં હશે તો ઈર્ષા અને કોમવાદનું છૂપુ ઝેર અપાઈ ન જાય તો સારૂં કારણકે તેવા સાધુઓ ને જો જરા પણ વરચસ્વ મળ્યું તો સંસ્કારની બદલીમાં સોમલખારનાં બી ન રોપી જાય તે ધ્યાન રાખવું. લોકમાં કહેવત છે કે મોરનાં ઈંડાંને ચીતરવાની જરૂર રહેતી નથી. હવે જો પંક્તિ ભેદનો ભેદભાવ કાઢીને જો સારૂં ચાલતું હશે તો તે લેવા પાટીદર સમાજના સમજુ અને ડાહ્યા ભાઈઓને જ આભારી છે.

જુઓ તો ખરા કે શ્રી સ્વામીનારાયણ ભગવાનના વખતના નંદ સાધુઓએ કચ્છના સત્સંગ રૂપી બગીચાને દિનપ્રતિ દીન નવ પલ્લવ ફાલતો ફુલતો કર્યો હતો તો તેવા સત્સંગરૂપી બગીચાને વિક્રમ સવંત ૧૯૮૪ની સાલ પછી ભુજ મંદિરનાં સાધુઓએ ભુજ ચોવીશીમાંના લેવા પાટીદાર સમાજમાં આપસમાં એક બીજાઓને ઉંધું ચીતું સમજાવીને આપસમાં ઝગડાના ગણેશ મંડયા, એટલે તેઓના ઝગડા કોરટોમાં ચાલ્યા.

Year: 1927-28

આખરે પરિણામમાં ધર્મને નામે એક જ સમાજમાં

બે ફાંટાં પડયાં જેના પુરાવારૂપે આજે પણ બે મંદીરો મોજુદ છે અને એક જ સમાજમાં કચ્છના સંત્સંગને વેર વિખેર કરી નાંખ્યો કે જેથી એવા ઝગડાઓનો હજી સુધી અંત આવ્યો હોય તેવું જરા પણ જણાતું નથી તેવું ઘણાં વરસો સુધી ચાલ્યું એટલે ભુજ ચોવીશીમાંના લેવા પાટીદાર સમાજમાંના કેટલાક ભાઈઓએ ભુજ મંદીરનો પણ ત્યાગ કર્યો હોય તેવું સાફ જણાઈ આવે છે. ત્યાર પછી ભુજ મંદીરમાંના કેટલાક સાધુઓએ વિચાર કર્યો હશે કે કચ્છના ભુજ ચોવીશીના લેવા પાટીદારમાં બે ફાંટાં તો પાડયાં પણ હાલે તેમાં ચાર ફાંટાં કેમ પડે? તેનો વરસો સુધીનો ટાઈમ વિચાર કરવામાં કાઢી નાખ્યો. આખરે એક ઉપાય સૂજી આવ્યો કે હજી આપણે બાજી તો હારી જઈએ તેવા નથી હવે આપણે આપણો દાવ પશ્ચિમ તરફના કચ્છ કડવા પાટીદારના જ્ઞાતિના ભાઈઓ જેઓ સાત ગામમાં શ્રી સ્વામિનારાયણનો ધર્મ પાળે છે તેવા રવાપર[1], ગડાની[2], આંબાળા[3] નેત્રા[4] દયાપુર[5] દોલતપુર[6] અને અંગીયા[7] એમ સાતે ગામોમાં અજમાવીએ. એટલે ભુજ મંદિરમાંના કેટલાક સાધુઓએ સાતે ગામમાં રહેતા એવા કચ્છ કડવા પાટીદાર ના ભાઈઓમાં એક બીજાઓમાં કાન ભંભેરણી કરીને પોતામાં રહેલી છુપી ઈર્ષાની ખટપટી ખુંટીઓ મારી, અને થોડે થોડે સાતે ગામોમાં અવારનવાર પોતામાં મતભેદ રહેવા લાગ્યો તેમાં જેઓ સાધુ પ્રેમી હતા તેઓએ તો ભુજ સાધુઓના કહેવાથી દિક્ષા બાબતના પ્રશ્નમાં પણ અવરોધો ઊભા કરતા આખરે દિક્ષાનો પ્રશ્ન થાળે પડયો પણ પંકિત ભેદનો લેવા કડવાનો પ્રશ્ન ઉકેલની લડત ચાલુ રહી તેમાં ભુજ મંદિરના સાધુઓને સારી એવી તકમળી એટલે તકનો લાભ લેવા કેટલાક પ્રસાદીના પ્રેમલા હતા તેવાઓને વારંવાર ભુજ બોલાવી લાડવાની લાલચમાં લપટાવ્યા. કહેવત છે કે દર્દીને જોઈતું હતું અને દાકતરે બતાવ્યું તેમ પેટ મીઠાને પેટોડી આતો પ્રથમથી જ હતા અને વળી લાડવાની લાલચનો લોભ લાગ્યો એટલે લોભમાં લપસી પડયા એટલે ભુજ મંદીરમાંના સાધુઓને લાગ આવ્યો એટલે થોડે થોડે પોતાનો દાવ પોતાની ફેવરમાં આવવા લાગ્યો.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની પત્રિકાના નવમા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે જ્યારે તમારી કચ્છની સમગ્ર જ્ઞાતિ ભારતીય વૈદિક સંસ્કૃતિથી વિરુદ્ધ એવા ધરમની અસર નીચે હતી ત્યારે પણ તમારી જ્ઞાતિને શુદ્ધ પવિત્ર માનીને તે ધર્મથી મુકત કરી અને ભારતીય વૈદિક સંસ્કૃતિમાં લાવનાર પ્રથમ ભુજ મંદિરના સંતો હતા. તો તેના જવાબમાં જણાવનું કે તે લખાણ તમારૂં હડહડતું તદન જુઠું અને બીન પાયાદાર છે, જ્યારે અમારા કચ્છના કડવા પાટીદાર જ્ઞાતીના મુખી એવા શ્રી કેશરા મુખી એ તથાં તેમના કાકાઈ ભાઈ એવા શ્રી નાથા કરમશી નેત્રાવાળાએ સંવત ૧૮૬૫ની સાલે ગામ શ્રી નેત્રામાં અવારનવાર આવતા એવા નંદ સાધુઓમાં મુકતા નંદ સ્વામિના હાથથી પ્રથમ વર્તમાન ધરાવને કંઠીઓ બાંધી તે વખતે ભુજમાં શ્રીજી મહરાજ ભેગા નંદ સાધુઓ સુંદરજી સુથાર અને શ્રી ગંગારામ મલ્લને ઘેર આવતા અને તેવા સાધુઓ નેત્રા તેરા વગેરે ગામોમાં સત્સંગ કરાવતા તે વખતે ભુજ મંદિર કે તેમના સાધુઓનો જન્મ પણ ન હતો એવું અમારા શ્રી કેશરા મુખીના હસ્ત લેખીત કાગળોના આધાર ઉપરથી જાણવા મળે છે. ભૂજ મંદિર તો સવંત ૧૮૭૯ ની સાલે શ્રીજી મહારાજ ના વખતના નંદ સ્વામિના હાથથી કરાવ્યું તેમાં શ્રી કેશરા મુખીએ તો સારો એવો ફાળો (સોના મહોરોનો) આપ્યો છે તેવું કેશરા મુખીના હસ્ત લેખીત આધારો ઉપરથી જાણવા મળે છે. જ્યાં મંદિર જ ન હતું તો ભૂજ મંદિરમાંના સાધુઓ ક્યાંથી હોય ?

Year: 1808-09

Year: 1822-23

ભાઈ શ્રી તે વખતના નંદ પંકિતના સાધુઓ નેત્રા વગેરે ગામમાં આવતા પણ મંદિર જેવા સ્થાનોનો અભાવ હોતાં રાત્રે અગર દિવસે જંગલમાં અગર વાડીઓમાં જ્યાં જ્યાં મુમુક્ષો હોય ત્યાં જતા અને જ્યાં મુમુક્ષો ન હોય તેવા સ્થાનોમાં જઈને ધર્મ ઉપદેશ કરીને નવા મુમુક્ષો બનાવતા. બાકી તમો જે લખો છો કે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ આવીને ઉપદેશ આપ્યો હોય તો ને વાત તદ્દન જુઠી અને નાપાયાદાર છે. જો તે વખતના ભુજના સાધુઓએ જો જંગલમાં તથા વાડીઓમાં રાતવાસો કરીને જો સત્સંગ કરાવ્યો હોત તો તેની ગળહુતીની અસર પાછળની પેઢીના સાધુઓમાં હજીસુધી શા માટે આવી નથી? હવે તો જંગલમાં રહેવું પડતું નથી તો પણ સાધુઓના ધર્મ મુજબ ગામડામાં ફરીને એક પણ ગામડામાં સત્સંગ કરાવ્યો હોય તેવું એકતો બતાવો ? આતો શ્રી કેશરામુખી અને તેઓના સાતથી આઠ સાથીદારો એ જે સાતે ગામમાં સત્સંગ જાળવી રાખ્યો તેઓની પેઢીઆ ઉતારનો જ સત્સંગ છે. તે જ ચાલ્યો આવે છે બાકી તો ભુજ મંદિરના સાધુઓ શું કપાળ

સત્સંગ કરાવશે. સત્સંગ વધારવામાં તો પહેલેથી જ ભાગ લીધો નથી તો હવે શું લેશે? કચ્છ ભુજના સાધુઓ ઈર્ષા અને પંકિતભેદના ભવાડામાંથી પરવારે ત્યારે સત્સંગ-સુમેળ હોયતો જ સત્સંગને ઉતેજન આપે ને એતો છીન્નભીન કરી ને ટુકડા કરી નાખ્યા છે તો હવે કયારે ભેગા થાય તેની રાહ જોઈ રહ્યા છીએ.

ભાઈ શ્રી જગતમાં ખુશામતીઆની ખાણો નથી. પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓ પાસે તો ખુશામતીઆની રામ જાણે કેટલી મોટી અન ઊંડી ખાણ છે કે ખુશામતી-આની ખામી જ નથી આવતી. એટલે આવાં ઢંગધડા વગરનાં તદ્દન જુઠાં લખાણો લખીને ભુજ મંદિરના સાધુઓને ઓપ ચડાવીને પરાણે ઉજળા બનાવતા હોય તેમ લાગે છે વાઘનું કે સિંહનું ચામડું ઓઢવાથી કે ઓઢાડવાથી સિંહ કે વાઘ બની જવાતું નથી. આતો વૈરાગ્યહીન સાધુઓ જે હોય તેવાને જ આવી નાતજાત-ની પંચાત ગમે. અને તેવાં કૃત્યોથી જે ભાઈઓ સત્સંગમાં જાણીતા થઇ ગયા છે તેવા ભાઈઓ હવે ભુજમંદિરના સાધુઓના પંજામાં સપડાવવાની નથી. ભુજમંદિરના સાધુઓ પ્રત્યેનો અગાઉ જે ભાવ હતો તે ભાવનાને ભુજમંદિરના સાધુઓએ ઈર્ષા અને પંકિત ભેદના ભવાડા કરીને સાવ ભુંસી નાખ્યો છે હવે તેવો ભાવ આવવો મુશ્કેલ છે હમેશાં અતીની ગતી નથી ભુજમંદિરના સાધુઓએ તુટવા લગણ તાણ્યું તો તેનો અંજામ એ આવ્યો કે જે સેવકો હતા તેઓને ભુજમંદિ-રના સાધુઓએ હાથે કરીને શત્રુઓ બનાવ્યા. તો હાથનાં કર્યાં હૈયે વાગ્યાં તેમાં બીજાઓ શું કરે જીવ જેવાં કર્મો કરે છે તેવું તેને ફળ મળે છે. હવે તો ફુટેલા ઘડામાં પાણી રહેશે એવી તો આશાં ન કરં. હવે તો સમજીને જો ભુજમંદિરના સાધુઓ ભીનું સંકેલે તો ઠીક નહિતો આગળ જતાં શું થાશે તે ભગવાન જાણે.

ભાઈશ્રી તમારી લખેલી દોઢ પાનાની પત્રિકાના દશમા પેરેગ્રાફમાં લખો છો તે ધર્મના બંધનરૂપ કિલ્લાને તોડી પ્રથમ તે ધર્મથી છુટા પાડનાર ગામશ્રી નેત્રાના કેશરા ભકત હતા. પછી સાધુઓ તથા કેશરા ભકતના સહિયારા પ્રયત્નોથી સાત ગામોમાં સત્સંગ કરાવ્યો તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે સાતે ગામોમાં સત્સંગ કરાવ્યો તેવા કેશરા ભકત અને ગુજરાત, કાઠીઆવાડના શ્રીજી મહારાજના વખતના નંદ સાધુઓએ સત્સંગ કરાવ્યો પણ ભુજમંદિરમાંના તે વખતના ગણ્યા ગાંઠયા સાધુઓ હશે તેઓ શ્રી કેશર ભકતના શ્રેયમાં દબાયેલા જ હોવા જોઈએ નહિં તો તે વખતે પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓ પંકિત ભેદનો ભેદભાવ ચાલુ રાખત શ્રી કેશરામુખીની હયાતીમાં ભુજ મંદિરના સાધુઓનું શ્રી કેશરામુખી સામે ઉચુ માથુ કરી જરાપણ વરચસ્વ હોવું જોઇતું નહિ હોય. પરંતુ જયારે સંવત ૧૯૩૪ નાઆસો વદ ૧૪ ના શુક્રવારે શ્રી કેશરામુખી સ્વધામ પધાર્યા ત્યાર પછી ભુજમંદિરના સાધુઓનું વર્ચસ્વ થોડે થોડે આ સાતે ગામડાંઓમાં પગ પેશારો કરતું થયું કારણકે ભુજ મંદિરમાં તે વખતે લેવા પાટીદારના સાધુઓનું સંખ્યા-બળ વધવા લાગ્યું તેમજ વર્ચસ્વ પણ વધવા લાગ્યું એટલે અમદાવાદના ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજે વિચાર્યું કે હાલમાં કચ્છમાં જવા આવવાનું વાહનોના અભાવે બહુજ મુશ્કેલી પડે છે એટલે તે વખતે ભુજમંદિરમાં એક સાધુને જો દિક્ષાની ચાદર ઓઢાડવી હોય તો અમદાવાદ આચાર્ય પાસે આવવું પરતું એટલે રસ્તાની તે વખતની વાહનોના અભાવે પડતી હાડમારીને ધ્યાનમાં લઇ ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ ભુજના આગેવાન સાધુઓને આજ્ઞા આપી કે તમારે હવે નવા સાધુઓને દિક્ષાની ચાદર ઓઢાડવા માટે અમદાવાદ આવવાની જરૂર નથી તમો અમારી આજ્ઞાથી ભુજમંદિરના જે આગેવાન સાધુઓ હોય તે જ ચાદર ઓઢાડશે તો અમોને કબુલ મંજુર છે. એટલે દર્દીને જોઇતું હતું અને વૈદે બતાવ્યું એટલે ભુજ મંદિરના સાધુઓન પોતાની સતામાં વધારો થવા લાગ્યો તેથી ભુજ મંદિરના સાધુઓની સત્તાનો દોર વેગવાન બનવા લાગ્યો એટલે સવંત ૧૯૪૫ થી સંવત ૧૯૫૫ એમ દશ વર્ષના ગાળામાં તો કચ્છના કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને તો હલકી કહેવાના ગણેશ માંડી દીધા ત્યારથી આજ દિન લગણ હજી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને એક હલકી વર્ણ તરીકે જાહેર કરી પંકિત ભેદના ભવાડ હજી સુધી ચાલ્યા આવે છે, આ ઉપર લખી જુની હકીકત અમારા પૂર્વજો પાસેથી સાંભળેલી અને તેવી વાતને ઈતિહાસિક બાબત સમજી લખી રાખેલી અગર જીવમાં ઉતરી જવાથી હજી સુધી પણ વિસરાતી નથી.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની પત્રિકાના અગિયારમા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે વાત લગભગ મળતી આવે તેવી છે એમ જણાય છે. શ્રી કેશરામુખી સ્વધામ ગયા ત્યારબાદ તેમના પુત્ર શ્રી કચરામુખી સાત ગામના સત્સંગીઓના આગેવાન બન્યા. શ્રી કચરામુખીના હસ્તલેખીત જુના

VSK: 25-Oct-1878

Year: 1888 to 1898

1888 to 1899 - period in which KKP community was abused by Bhuj Swaminarayan Sadhus

ચોપડામાંથી જાણવા મળે છે કે આપણી આ નાની નાત જે હરિભકતની નાત તરીકે ઓળખાવી બંને નાતોએ એક બીજાઓના ધર્મમાં માથુ મારવું નહિ એવું તે વખતની ગણાતી એવી નાની નાતની જુની વહીઓમાંથી જોવા તેમજ જાણવા મળે છે.

ત્યાર પછી તો ધર્મને નામે આપસમાં થોડા ઘણા ઝગડાઓ ચાલતા રહ્યા. એમ થોડાં વરસ ચાલ્યા પછી સવંત ૧૯૬૪ની સાલમાં ગામ શ્રી વિરાણીવાળા પટેલ ના રાણજીભાઈ રામજીભાઈ લીંબાણી તેઓના સાથીદારો આઠે જણાઓ મળીને રાજકોટના ઔદિચ્ય બ્રાહ્મણ એવા શ્રી રામેશ્વર મહારાજના હાથથી નાશીકમાં શ્રી ગોદાવરીજી ના પવિત્ર કિનારે (યજ્ઞોપવિત) જનોઈઓ ધારણ કરાવી. તેઓ જનરલ સમાજમાંથી છુટા પડયા પણ સંખ્યા બળ ન હોવાથી તેઓને ખુબ મુશ્કેલીઓ પડવા માંડી એટલે તેઓ કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજમંથી શ્રી કેશરા મુખી ના વખતથી જે ભાઈઓ ધર્મે જુદા પડયા તેઓ ભેળા ભળ્યા અને તેઓનું સંખ્યા બળ વધવા માંડયું આવી રીતે જેમ જેમ જાગૃત્તી આવવા લાગી તેમ તેમ કચ્છ કડવા પાટીદારે ઉન્નતીના આરે પહોંચવાના પ્રયત્નો કર્યા

Year: 1907-08

પરંતુ તે અરસામાં જો ભૂજ મંદિરના સાધુઓએ બહાર પડીને કચ્છમાં રહેના શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના ગામડાંઓમાં જઈને જો સત્સંગ કરાવ્યો હોત તો આજે લગભગ ૧૨૮ ગામોમાં સત્સંગ થયો હોત પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓ કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજને ઉતારી પાડવાની પ્રવૃત્તિમાંથી નવરા થાય ત્યારે સત્સંગ કરાવેને? પ્રિય વાંચકો વિચારો કે શ્રી સામજીભાઈની દોઢ પાનાની પત્રિકાના નવમા પેરેગ્રાફમાં જણાવે છે કે ભુજ મંદીરના સાધુઓએ તમારી જ્ઞાતિને શુદ્ધ પવિત્ર માનીને તે ધર્મ-થી મુકત કર્યા અને તેવા સંયોગોમાં ભૂખ તરસ, દુઃખ, અપમાન તિરસ્કાર સહન કરીને રાત વાસો જંગલમાં કરતા અને સવાર થતાં વાડીઓ ખેતરોમાં જઈને ઉપદેશ કરતા એવું જણાવે છે તે તદ્દન જુઠું અને હડહડતું ખોટું છે. શ્રી કેશરા મુખીએ કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિમાં સત્સંગ કરાવીને જે સાત ગામોમાં મંદિરો કરાવ્યાં તો ત્યાર પછી ભુજ મંદિરના સાધુઓએ કેટલા ગામમાં (સાત ગામ છોડીને) સત્સંગ કરાવ્યો એક તો ગામ કાઢી બતાવો? એટલે ભુજના સાધુઓએ સત્સંગ કરાવવામાં જરા પણ પરિશ્રમ લીધો જ નથી એ સત્ય જણાઈ આવે છે, ભાઈશ્રી ભુજ મંદિરના સાધુઓ પાસે ખુશામતીઓની જરા પણ ખોટ હોય તેવું જણાતું નથી એટલે તેવા સાધુઓ પોતાના ખુશામતીઆઓને જેટલા પગ ભરાવે તેટલાં પગલાં ભરે. પણ જાણતા નથી કે આવા મંદ બુદ્ધિના ખુશામતીઆ જો રાખશું તો થોડો ઘણો હવે સત્સંગ રહ્યો છે તે પણ દીન પ્રતિદીન અસ્તા ચળે જઈ રહેશે તેનો વિચાર કરવાની ખાસ જરૂર છે ભાઈશ્રી કયાં રાજા ભોજ અને કયાં ગાંગો તેલી કયાં લાગણી અને કયાં ઈર્ષાએ બંનેનો મેળ કોઈ દિવસ જામતો નથી.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના ૧૨મા પેગ્રાફમાં લખો છો કે વિરાણીવાળા શ્રીમાન નારાણજીભાઈ રામજી અને સાથીદારો અને વાંઢાયવાળા સંત ઓધવદાસજી મહારાજ તરફથી તમારી જ્ઞાતિને સુધારવાના ખુબ ખુબ પ્રયત્નો થયા છે એવું જે લખો છો તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે જો તે વખતે પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓ શ્રી નારાણજીભાઈ અગર તેઓના સાથીદારો તથા વંઢાય વાળા સંત ઓધવદાસજી મહારાજ ભેળા ભળીને જો કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને સુધારવાની કોશીષ કરી હોત તો આજે કચ્છના ઘણાં ગામડાઓમાં પણ સત્સંગ થયો હોત પણ તેવું કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતીને સુધારવાનું કામ કરે ભુજના સાધુઓની બલા

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની છપાવેલી પત્રિકાના ૧૪ ચૌદમા પેરેગ્રાફમા લખો છો કે ભુજ મંદીરના વહીવટ ક્ષેત્રે પણ સત્સંગની શરૂઆતથી જ તમારી જ્ઞાતિના ભકતોને જ ભુજ મંદીરના કોઠારીપદે નિમણૂંક થતી આવી છે તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે અમારી જ્ઞાતિના કોઠારીઓને રાખવાની પાછળ ભુજ મંદીરના સાધુઓની પાકી ચાલ બાજી હતી અને તે એ કે જો કચ્છ કડવા પટીદાર જ્ઞાતિના ભકતોને જો સાધુદિક્ષા આપશું તો થોડે થોડે કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના સાધુઓની બહુમતી થવા માંડશે અને આપણી બાજી ઉંધી વળી જશે. માટે જ કોઠારીપદે રાખ્યા હશે પણ જયારથી અમો જાણીએ છીએ ત્યારથી તો ખેતશી ભકત કોઠારી પદે હતા પણ પાછળથી તેવા કોઠારીને ભૂજ મંદિરના સાધુઓએ ભૂજ મંદિરમાંથી કેવી હેરાનગતિ કરીને કાઢયા તેનું તમો કેમ લખતા નથી?

ભાઈશ્રી તમારી લખેલી દોઢ પાનાની પત્રિકાના ૧૫ પંદરમા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે ઉપરોકત દરેક વ્યવહાર તમારી જ્ઞાતિને શુદ્ધ અને પવિત્ર જાણીને કડવા અને

લેવા પટેલ સમપણે રાખીને થયો છે અને થાય છે ઉપરોક્ત દરેક કાર્ય તમારી જ્ઞાતિની ઉન્નતી માટે તન, મન, અને ધનના ભોગે મંદિરો સંતો તરફથી કરવામાં આવે છે. તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે અમારી જ્ઞાતિને શુદ્ધ અને પવિત્ર જાણીને કડવા અને લેવા પટેલ સમભાવે થયો છે તો તે હકીકત તદ્દન જુઠી અને વજુદ વગરની છે. કડવા અને લેવા પટેલ સમભાવે રાખીને વ્યવહાર હજી સુધી થયો નથી તો હવે શું થવાનો છે? કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના ભાઈઓને ભુજ મંદિરના સાધુએ એ લગભગ ૮૦ થી ૯૦ વરસ થયાં હજી સુધી શુદ્ધ અને પવિત્ર ગણ્યા જ નથી એ સત્ય હકીકત છે અને કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના ભાઈઓને એક હલકી વર્ણના ગણીને તેની અધોગતિ માટે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ તન, મન, અને ધનના ભોગે ભુજ મંદિર અને મંદિરના સાધુઓ તરફથી તનતોડ પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે શ્રી સ્વામિનારાયણ આખી સંપ્રદાયમાં પૂછો કે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ કચ્છ કડવાપાટીદાર જ્ઞાતિના ભાઈઓ સાથે કેવો બેહુદો અને ઓરમાયો વર્તાવ કરેલ છે? તે પૂછવાથી માલુમ પડશે જેના પુરાવાઓ આમાં જ અગાઉના પેરેગ્રાફોમાં અપાઈ ગયા છે તે ફરીથી વાંચી જવા વિનંતિ છે. શ્રી કચ્છ કડવાપાટીદાર જ્ઞાતિના ભાઈઓને આટ આટલા હેરાન કર્યા તો હવે ભુજ મંદિરમાંના કેટલાક સાધુઓની સાથે વિરોદ્ધ ન કરે તો શું વંદન કરે? ભાઈ શ્રી તે હવે બનવું મુશ્કેલ છે અમો ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે વરસો સુધી તેઓના પરિચયમાં આવ્યા પણ ભુજ મંદિરનો વ્યવહાર અને વર્તન કચ્છ કડવાપાટીદાર જ્ઞાતિને સરવાળે નિરાશા સિવાય બીજુ કાંઈપણ જણાયું નથી.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની પત્રિકાના પેરેગ્રાફમાં લખી જણાવો છો કે શ્રી સ્વામિનારાણ ધર્મએ સર્વજનહિતાવહ મોક્ષ માર્ગી સંપ્રદાય છે તેમાં એક કોમવાદનું સ્થાન જ નથી તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે ભુજ મંદિર અને ભુજમંદિરના સાધુઓને છોડીને કચ્છ બહાર સંપ્રદાયમાં જ્ઞાતીવાદ કે કોમવાદનું સ્થાન નથી પણ કચ્છમાં તેમાં પણ કચ્છ ભુજના મંદિરમાંના સાધુઓએ તો કચ્છનો સત્સંગ જયારથી કચ્છ ભુજ મંદિરના સાધુઓમાં એક હજુ થયો ત્યારથી કોમવાદના ગણેશ મંડાયા જેવો ભુજ મંદિરમાં અને ભુજ મંદિરમાંના સાધુઓમાં જે કોમવાદનો ભેદભાદ છે તેવો ભેદભાવ સંપ્રદાયમાં કયાંય પણ જોવા મળશે નહિ કારણ કે તેવા સાધુઓએ કોમવાદનો જ ઈજારો વરસોથી ઈર્ષાના જોરે અત્યાર લગણ ટકાવી રાખ્યો છે તેમાં જરાપણ શંકાને સ્થાન નથી. ભુજ મંદિરના સાધુઓ હવે જો કોમવાદના કોકડાને સમેટી લેતો સારી વાત છે. જયાં સુધી કોમવાદનો અંત ભુજ મંદિરના સાધુઓ નહિ લે ત્યાં સુધી ભુજ મંદિરના સાધુઓ પ્રત્યે કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિને અભાવ મટવાનો નથી પરંતુ હાલમાં જે અભાવ છે તેના કરતાં હજી વધવાનો છે તેની નોંધ લેશો. ભાઈશ્રી તમારી પત્રિકા ૧૬મા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે જે ભાઈ-ઓનો આ સંપ્રદાય સાથે કોઈ સબંધ નથી અને સંપ્રદાયના અનુયાયી પણ નથી તો તેવા ભાઈઓ પણ આ વિરોધ કરતા ભાઈઓ સાથે સમજયા વિચાર્યા વગર જોડાઈને સાથ આપીને વિરોધ કરે છે. તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે ભાઈશ્રી તમો જે સંપ્રદાય કે ધર્મ તેનેજ તમો સમાજ માનો છો તો તે તમારી કઈ જાતની મુરખામી સમજણ છે? હંમેશાં સમાજ અને સંપ્રદાયને કાંઈપણ લાગતું વળગતું નથી. સંપ્રદાયમાંતો દરેક કોમ આવી શકે છે અને દરેક કોમ હોય છે પણ સમાજમાં તો એક જ સમાજના જ ભાઈઓ હોય છે તેનું તમોને કયારે ભાન થશે તેની અમો રાહ જોઈ રહ્યા છીએ. ભુજમંદીરના સાધુએ તો કોમ કોમ કરીને જ કોમવાદના ઝગડા ઊભા કર્યા છે કચ્છ કડવા પાટીદારને સંપ્રદાય સાથે કે ધર્મ સાથે કોઈપણ જાતનો બિલકુલ ઝગડો નથી ધર્મ તો એક મનની માન્યતા છે પણ સમાજ એ કાંઈ મનની માન્યતા નથી. તમો જ ધર્મને સમાજમાની બેઠા છો તો તમારી ડગળી ઠેકાણે છે કે નથી. તમો જગતમાં જઈને પુછો અગર જુઓ કે ધર્મ અને સમાજ એક જ હોય છે કે જુદાં હોય છે? આતો તમો કેવું વિચિત્ર વર્ણન કરો છો તો તમારી અમો શું વ્યાખ્યા કરીએ? ભાઈશ્રી ભુજ-મંદીરના સાધુઓ જો તમારી સમાજનાં ભાઈઓ સાથે અણછાજતું અવળચંડું અને હલકટભર્યું વર્તન કરે તો તમારાજ સમાજના ભાઈઓ સામાપક્ષવાળા સાથે વિરોધ કરે કે નહિ. તેના સામા પક્ષવાળા સાથે વિરોધ કરવાનો પહેલો અધિકાર છે. જો તમો ભાનભૂલ્યા હો તો ભાન ઠેકાણે રાખી ભુલ્યા ત્યાંથી ફરી ગણો તો ભાન આવશે.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાંની પત્રિકાના ૧૭ સત્તરમા પેરેગ્રાફમાં લખો છોકે દયાપુર મંદિરમાં મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાનો ઉકેલ લાવવા તમારી જ્ઞાતિના આગેવાન ભાઈઓ પોતાના કિંમતી સમયનો ભોગ આપીને ભુજમંદિરમાં પધારીને ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે વાટાઘાટો કરી ભુજ અને

ભુજ મંદિરના સાધુઓ હસ્તે મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા થાય તેવો નિર્ણય લઈને પ્રશ્ન ઉકેલી આપ્યો તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે અમારા સમાજના આગેવાન ભાઈઓ ભુજ મંદિરના સાધુઓ જેવા વિવેકહીન અને ઈર્ષાળુ નથી જે એક લેવા અને કડવાની પંકિત ભેદનો પ્રશ્ન વરસો થયાં રજી પણ ઉકેલી શકયા નથી. ભાઈશ્રી દયાપુરના મંદિરમાંના મૂર્તિપ્રતિષ્ટાનો પ્રશ્નનો ઉકેલ કરવા શા માટે આવ્યા હતા તેનો તમોએ વિચાર કર્યો છે કે નહિ ? જો વિચાર ન કર્યો હોય તો વિચાર કરજો કે દયાપુરના મંદિરમાં ભગવાન પાટ ઉપર લગભગ ત્રણ વરસ સુધી બેસી રહ્યા પણ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાનો કોઈ ઉકેલ આવ્યો નહિ અને તેવા પ્રશ્નના ઉકેલ માટે અમારા દયાપુરના કચ્છ કડવા પાટીદાર ભાઈઓમાંથી આગેવાન ભાઈઓ ભુજમંદિરના સાધુઓ પાસે લગભગ ૬થી૭ વખત ભુજ મંદિરમાં ચર્ચા કરવા આવેલ પરંતુ ભુજમંદિરનાસાધુઓએ પોતાના હાડની હઠીલાઈને જરાપણ હટાવી નહિ. અને વારે ઘડીએ એક જ પ્રશ્ન કરે કે જો બે રસોડા થાય તો જ મૂર્તિપ્રતિષ્ઠાનો પ્રશ્ન ઉકલે નહિ તો નહિજ એવો પંકિત ભેદના ભેદભાવનો પ્રશ્ન લઈ આવે એટલે અમારે ન છુટકે અમારા જનરલ સમાજમાં પોકાર કરવી પડીએટલે અમારી અખિલ કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજના આગેવાનો ભુજ આવી ભુજમંદિરના સાધુઓ સાથે પોતામાં રહેલી વિવેક અને વિનયથી ચર્ચા કરવામાં સંમત થયા ત્યારે ભુજમંદિરના સધુઓ સમજવા લાગ્યા કે આપણા આ સાત ગામના ભાઈઓ જેવાજ છે એટલે સાત ગામના કડવા પાટીદારો સાથે જેમ આપણે આપણું હલકટભર્યું અને વિવેકહીન અને ઉદ્ધતાઈભર્યું અગાઉની જેમ વર્તન કરીએ છીએ તેવી રીતે રોકડો જવાબ આપી દઈએ એટલે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ અમારી જનરલ સમાજના ભાઈઓ સાથે જરા ઉદ્ધતાઈ અને વિવેકહીન વાતોનું વર્તન કરવા લાગ્યા એટલે અમારી જનરલ સમાજના માનદ મંત્રી એવા શ્રી પ્રેમજીભાઈ પુંજાભાઈએ કહ્યું કે સ્વામિ તમો અમોને શું સમજો છો તમારે સમજી લેવું જોઈએ કે આ અમારી અખિલ કચ્છ કડવા પાટીદારની ૧૨૮ ગામની નાત આવી છે અને તેના અમો આગેવાન કાર્યકર્તા ભાઈઓ છીએ માટે જો વાત કરવી હોય તો વિવેક અને વિનયથી વાત કરો. અમો અને તમો આપસમાં આગેવાનો વાત કરતા હોઈએ ને તમારા સાધુઓમાંથી લગભગ પચાશેક સાધુંઓ વચમાં આવીને બોલે તે કાંઈ બોલવાની રીત છે કે નહિ આજની આ સભાનું શિસ્ત જાળવવું એ તમારી અને અમારી બંનેની પહેલી ફરજ છે માટે તમોને જેને પૂછીએ તે જ જવાબ આપો. વચમાં બીજા કોઈ બોલશો તો શિસ્તનો ભંગ કર્યો કહેવાશે. ભાઈશ્રી અમારા સમાજના આગેવાનો તો પોતાના વિચારો સાથે વિનય અને વિવેક લઈનેજ આવ્યા હતા, પણ ભુજ મંદિરના સાધુઓએ જ્યારે પોતાની હઠીલાઈ છોડી નહિ ત્યારે અમારે ન છુટકે અમારી જનરલ સમાજના આગેવાન ભાઈઓને તકલીફ આપવી પડી પણ એકંદરે સારું થયું.

ભાઈશ્રી તમારી દોઢ પાનાની છપાવેલી પત્રિકામાંના ૧૮ અઢારમા પેરેગ્રાફમાં લખો છો કે સંપ્રદાયની શરૂઆતથી જ તમારી જ્ઞાતિમાં સત્સંગ છે તે સત્સંગનો વહેવાર ભૂજમંદિર અને ભૂજમંદિરના સંતો સાથે આજ દિવસ પર્યંત અણિ શુદ્ધ ચાલ્યો આવે છે અને એવોને એવો ચાલ્યો આવે અને સત્સંગની એકતા જળવાઈ રહે તેવી ભગવાનને પ્રાર્થના. તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે સંપ્રદાયની શરૂઆતથી જ અમારી જ્ઞાતિમાં સત્સંગ છે તે વાત તદ્દન સાચી છે પણ તેવા સત્સંગનો વ્યવહાર ભુજમંદિરના સાધુઓએ અમારી જ્ઞાતિ સાથે આજ દિવસ સુધી ઓરમાયો વ્યવહાર કર્યો છે જેથી અણીશુદ્ધની બદલીમાં અણીભુઠી ચાલે છે ભુજ મંદિરના સાધુઓએ વરસો સુધી પોતાનું મનગમતું ધાર્યું કરવા ખુબ લાકડાંની તલવાર ખેડી તેથી કચ્છ કડવા પાટીદારના ભાઈઓ હવે જાગૃત બન્યા ભુજમંદિરના સાધુઓ સાથે ઘણાં વરસો સુધી એકતા જાળવી પણ આખરે એકતાનો સૂર્ય અસ્તાચળે જઈ રહ્યો છે તો હાલે તેવો સૂર્ય ફરી ઉગશે કે કેમ ? તેની અમો રાહ જોઈ રહ્યા છીએ.

ભાઈ શ્રી તમારી દોઢ પાનાંની છપાવેલી પત્રિકામાંના ૧૯ ઓગણીશમા પેરેગ્રાફમાં જણાવો છો કે આ પત્ર લખવાનો હેતુ એટલો જ છે કે જે ભાઈયોને ઉપરોક્ત સંપ્રદાયીક કાર્યની જાણ ન હોય તેને જાણ કરવા અને તે જાણી ને સંપ્રદાય પ્રત્યે ગેર સમજ ન થાય એ હેતુથી આ પત્ર લખું છું તો તેના જવાબમાં લખવાનું કે ભાઈશ્રી તમારી પત્રિકાનો હેતુ લખવાનો તમોને હમણાં જાગૃતી આવી કે પહેલેથી હતી ભાઈશ્રી તમોને અમોએ આજ પત્રિકાના જવાબમાં અગાઉના પેરેગ્રાફમાં જણાવ્યું છે કે ભાઈશ્રી અમારી સમાજના બધા જ ભાઈયોને સંપ્રદાય પ્રત્યે જરા પણ ગેર સમજ નથી ભલે તેઓ આ સંપ્રદાયને માનતા હોય કે ન પણ માનતા હોય તો પણ સંપ્રદાય પ્રત્યેનો ગેર સમજ નથી પણ તમો વારે ઘડીએ સમાજ અને સંપ્રદાયને એક જ હારે ગણો છો તે તમારી નરી મુર્ખાઈ જ છે. કોઈપણ સમાજના ભાઈઓને કોઈપણ સંપ્રદાય સાથે લેવાદેવા નથી જેને જે જે સંપ્રદાયના રીતીરિવાજો ઠીક લાગે તો તેવી ઠીક લાગતી સંપ્રદાયનો સ્વિકાર કરે અને જેને ઠીક ન લાગે તેવા ભાઈયો સંપ્રદાયને ન પણ માને તમોતો વારે ઘડીએ

સંપ્રદાયનો પરાણે પોપટ પઢાવો છો. તેવી તમારી પત્રિકાનો હેતુ અમો બરાબર સમજી ગયા છીએ તમો એ આવી વજુદ વગરની જે પત્રિકા છપાવી છે તેનો અમલ કોઈપણ રીતે કરીએ તેમ નથી.

ભાઈશ્રી અમોએ સમાજ તથા સંપ્રદાયમાં કોઈપણ રીતે ઉસ્કેરણી જનકવાતાવરણ ન થાય અને તેવી રીતની કોઈપણ જાતની ઉપાધી વગર વખત પસાર થઈ જાએ એવા હેતુથી અમો એ શાંન્તી જાળવીને ચુપ બેઠા હતા. જે હાલે અમારી કચ્છ કડવા પાટીઠાર સત્સંગ સમાજ-માંના ભાઈઓમાં જે હાલમાં અશાંન્તીનાં વાદળ ઘેરાએલાં છે તે નિમીતે નીકળી જશે અને વખત આવે બધુંજ શાંન્ત થઇ જશે કે જેથી પહેલાં શાંન્તી અને જે સંપ હતો તેવો જ થઈ રહેશે. આતો પાણીમાં ધોકો પડયો તેથી જરા પાણી પહોળું થાય તે સ્વભાવીક જ છે પણ આખરે તો ભેગું થઈ જવાનું જ છે કારણ કે કોઈને પણ આપસમાં એકબીજા વગર ચાલે તેવું નથી એટલે નિમીતે થયું છે અને નિમીતે તેનો અંત આવી જશે. એવા અમારા સંકલ્પોથી જ અમો કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના ભાઈઓએ એવી ઉશ્કેણી જનક અને વજુદ વગરની કોઈપણ પત્રિકા અગર પુસ્તીકા છપાવી હોય તો તેનો પુરાવો છેલ્લાં બે વરસમાં જો તમારી પાસે હોય તો જણાવો- આ તો તમોએ જ પેટ ચોળીને ખોટી ઉપાધીઓ અને ઉશ્કેરણી જનક વાતાવરણ કેમ વધુ થાય તેવું તમોએ ઈરાદા પૂર્વક કર્યું છે તે તદન સાચી વાત છે. હાલમાં ખરૂં પૂછો તો તમારે આવી માલ વગરની પોપલી પત્રિકા છપાવવાની તમોને શું ખબર હતી ? શું તમારૂં ખરે ટાંકણે ખેતર સુકાઈ જતું હતું કે કેમ ? આવાં મોસમ વગરનાં ખેતરોમાં ઝેરનાં ઝડવાં રોપી તેને પ્રત્યાઘાતનાં પાણી આપવાં તેના કરતાં ભગવાને જો તમોને કાંઈપણ થોડીઘણી અક્કલ આપી હોયતો બીજી વખત આવીઉં પોપલીઉ અને માલવગરની વેવલીઉં પત્રિકા છપાવતાં પહેલાં કોઈ સમજુ અને ડાહ્યા માણસને પુછી જોશો. કે પાછળથી તમોને પસ્તાવવું પડે નહિ આતો તમો એ એવું કર્યું કે ધરમદાં ભાઈએ ધંધો કીધો અને નવું ધોતીયું ફાડીને રૂમાલ કીધો તેમાં તમોએ શું અક્કલ વાપરી છે ?

તમોએ તો બહુ જ મોટી ગંભીર ભૂલ કરી છે એમ અમોને જણાય છે કે નાની તલાવડીમાં પાણી થોડું હોય અને તેમાંથી જો હળવે રહીને પાણી ભરી લ્યો તો પાણી પીવાના કામમાં આવે પણ જો તેમાં અકકલ વગરનાં ડોબાં (ભેસું) પડે તો પાણી એવું તો ડોળાઈ જાય કે પછી તે પાણી તે વખતે ગમે તેટલી તરસ લાગી હોય પણ તે પાણી પીવાના કામમાં આવતું નથી તેમ તમોએ અમારી આ નાની તળાવડીનું પાણી સાવ ડખોળી નાખ્યું છે તેનું રક્ષણ કર્યું નથી. ભાઈશ્રી પત્રિકા છપાવીને ઉશ્કેરણીજનક વાતાવરણ વધાર્યું છે તેમાં એકબીજાના ગુણદોષો ઢાંકવાને બદલે તમોએ ખુલ્લે ખુલ્લા કરવાની તમોએ અમોને આડકતરી રીતે ન છૂટકે ફરજ પાડી છે તો તેના જવાબદાર અને દોષિત તમો પોતે જ આ દોઢ પાનાની પત્રિકા લખીને છપાવનાર જ છે. અને તેનો જે કાંઇ દોષ લાગશે અગર રાજીપો મળશે તેનું પાપ અને પુણ્ય તમારે શીરે છે અમારે તેના સાથે કાઈપણ લેવા દેવા નથી તેની ખાસ નોંધ લેશો.

ભાઈશ્રી તમારી છપાવેલી દોઢ પાનાની પત્રિકાના ૨૦ વીસમા પેરેગ્રાફમાં લખી જણાવો છો કે જે ભાઈ-ઓને કચ્છમા સત્સંગથી કાંઈક મન દુઃખ થયું હોય તો તેના નિરાકરણ માટે ભુજ મંદિરમાં આવી સંતો સાથે બેસી શાંન્તિથી વિવેક અને વિનયથી ચર્ચા કરી નિરાકરણ કરવા વિનંતિ છે તો તેના જવાબમાં જણાવવાનું કે અમોને ભુજ મંદિર તેમજ સંત્સંગ તેમજ સંપ્રદાય સાથે જરાપણ વાંધો નથી અને થવાનો પણ નથી માત્ર વાંધો અમારે ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે જ છે. તમો ભુજ મંદિરના સાધુઓને પહેલું પૂછી જુઓ કે તમારા મ.થી વિવેક અને વિનય જે વરસોથી વિદાયગીરી લઈ ગયાં હતાં તે પાછા આવ્યાં છે કે કેમ ? કારણ કે અમારા કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિના અમારા પૂર્વજોએ તેમજ અમોએ લગભગ ૮૦ થી ૯૦ વરસો સુધી ભુજ મંદિરના સાધુઓ સાથે અનેક વખતે સામાજીક ચર્ચાઓ કરવા વિનય વિવેક સાથે રાખીને ચર્ચાઓ કરેલ છે પરંતુ તેવી ચર્ચા દરમિયાન ભુજ મંદિરના સાધુઓએ એકપણ વખત વિનય અને વિવેકથી અમારી સાથે ચર્ચા કરી હોય તેવું અમોને હજી સુધી જાણ્યામાં આવ્યું નથી. ભૂજના સા-ધુઓ સાથે મેં (ગોપાલજીએ) પણ ઘણી વખત સામાજીક ચર્ચાઓ કરેલ પરંતુ સાધુઓએ તો વાતોમાં વિવેકથી જરા પણ વાત કરેલ નથી. હમેશાં ઉદ્ધતાઈભર્યું વર્તન અને વાતાવરણ કરેલ છે તો તેવા સાધુઓ સાથે ચર્ચા વિચારણા કરવી જરૂરી જણાતાં બે વરસના ગાળા દરમિયાન સાત થી આઠ વખત રૂબરૂ સમાજ લેવલે ચર્ચા થતાં પણ એક રસોડાની સહમતી પણ સાધુ પાસેથી થઈ નથી તો હવે બીજી શું ચર્ચા કરી ફળ મેલવવાની આશા રાખી શકીએ.

નોંધ:- આ મારી લખેલી પત્રિકામાંની હકીકત કોઈપણ ભાઈએ પોતાની જ હકીકત છે. એમ સમજી પોતાને જણાતી હોય તો તેવી હકીકતની પાઘડી પોતાના માથા ઉપર પરાણે પહેરી લેવાની જરા પણ જરૂર નથી.

લિ. **પટેલ ગોપાલજી સોમજીભગત ગામ : કચ્છ શ્રી રવાપરવાળા.**

હાલનું ઠેકાણું પ્લોટ નં. ૧૯૩. બ્લોક નં. ૧ સ્ટેશન રોડ, વડાલા. મુંબઈ નં. ૪૦૦૦૩૧